

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 7 årgang 80

www.universitas.no

Torsdag 5. mars 2026

UiO-studenter var krigsfaste i Jordan: **SIMEN (22) HØRTE IKKE FRA UNIVERSITETET PÅ OVER TO DØGN**

Nyhet s. 6–7

Student tok OL-gull:

— **Ble overskygget**

Kultur s. 22–23

**KVINNEBEVEGELSEN
FREMDELES SPLITTET**

Nyhet s. 8

Tre av fire studenter er
bekymret for krig:

— **Det er ikke hvis, men
når det blir krig**

Nyhet s. 12–13

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør: **Idun Kjøl Wiig**
idun.wiig@gmail.com 974 17 414

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

Fotosjef: **Adrian Heggem Misfjord**

Desksjef: **Ida Fjeld**

Nettredaktør: **Oscar Alexander Undahl**

Uttegner: **Lia Askew**

Uttegner: **Nora Hognes Berg**

Uttegner: **Thea Ugland Engen**

Uttegner: **Emilie Sveinsson**

Uttegner: **Fabian Lenschow**

Deskjournalist: **Ingemar Stirling Gundersen**

Korrektursjef: **Selma Flood**

Daglig leder: **Maryam Amini**

Besøksadresse: Moltke Moes vei 33

Post: Boks 3 Blindern, 0313 Oslo

Epost: universitas@universitas.no

Nettside: www.universitas.no

Leder

Helgefri finnes ikke i krig

Idun Kjøl Wiig,
Ansvarlig redaktør

Lørdag morgen 28. februar angrep USA og Israel Iran. Kort tid etter svarte Iran med å angripe flere stater i Midtøsten, deriblant Jordan som grenser til Israel. I hovedstaden Amman satt det 19 UiO-studenter hvis utvekslingsopphold brått ble endret i en svært alvorlig og skremmende retning. Mens flyalarmene ulte og studentene så missiler i lufta, var det stille fra Universitetet i Oslo (UiO). De hadde tilsynelatende tatt seg helg, og ventet til mandag kveld, nesten tre døgn etter eskaleringen, med å ta kontakt med sine egne studenter i det krigsrammede området.

I ukas avis kan du lese om studentene Simen Vorhaug Yazdan (22) og Thora Rabbe Skybak (24) som er blant dem som satt fast i Jordan fram til onsdag. De forteller om usikkerhet og frykt i møte med det som har utviklet seg til å bli en storkrig i Midtøsten. Studentene er oppgitte over krisehåndteringen til UiO, og opplevde informasjonen de fikk som mangelfull. De har god grunn til å være skuffet. Vertsskolen Qasid Arabic Institute oppdaterte studentene samme dag som angrepene fant

sted, og Utenriksdepartementet frarådet alle reiser til Jordan.

Det er beredskapssjef Johan Løberg Tofte og universitetsdirektør Arne Benjaminsen ved UiO som har øverste ansvar for studentenes sikkerhet. At de måtte vente med å kontakte studentene til mandag ettermiddag er for meg uforståelig.

Mens flyalarmene ulte og studentene så missiler i lufta, var det stille fra Universitetet i Oslo

Jeg vet det var sol og plussgrader i Oslo i helga, men jeg håper virkelig ikke at Tofte og Benjaminsen prioriterte en utepils framfor å bistå egne studenter i en unntakstilstand.

Mandag kveld anbefalte universitetet studentene å komme seg hjem til Norge, og skal riktignok ha ordnet en flyreise hjem for de studentene som ønsker det. Men det skulle virkelig bare mangle.

Det ansvarlige instituttet, Institutt for kultur, religion, Asia- og Midtøstenstudier (IKOS), forsvarer seg med at det har vært utfordrende som institutt i Norge å ivareta studentene i den akutte situasjonen.

Det er svært urovekkende at UiO, som har utvekslingsavtaler over hele verden, ikke klarer å kaste seg rundt når deres egne studenter er i potensiell livsfare. Om de har en beredskapsplan eller ei, så fungerer den åpenbart dårlig. Jeg vet ikke om Benjaminsen og co. har fått det med seg, men vi lever i den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen siden andre verdenskrig. Hvis de ikke kan ta høyde for uforutsette hendelser og klare å agere på det som skjer tidsnok, er det ikke forsvarlig å sende unge studenter på utveksling i en så urolig verden.

Dette er en lederartikkel. Teksten gir uttrykk for avisens holdning, og ikke redaktørens personlige overbevisninger

Arkivaren av Ingemar «Inkvisitoren» Gundersen

Arkivaren

Mastersyke for 17 år siden

Et begrep som er snakket mye om er den såkalte «mastersyken». Nemlig at studenter er redde for at de ikke skal få seg en relevant jobb uten en mastergrad. I 2009 var realiteten den samme som i 2026 på UiO: Studenter stopper ikke på bachelorgrad, føler at de får middels utbytte av studiene og er redde for arbeidsmarkedet.

Universitas, 11. mars 2009

Den digitale tidsalder

Å bruke penn og papir er noe man skulle trodd tilhørte besteforeldrene våre, eller i det minste foreldrene våres generasjon. Men selv i 2015 var digital skoleeksamen nytt for flere studenter som var vant til å skrive eksamen på penn og papir.

Universitas, 21. januar 2015

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonelt ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Mugg, marknad og makt

I Oslo byrjar studietida ofte med trong plass, dårleg standard og ein relasjon utan like vilkår. Rettar finst, men dei er vanskelege å nytte i praksis.

Bustadspolitikk

Olivia Malgorzata Szlage,
journalist hos Universitas

Da eg flytta til Oslo for å studere, flytta eg inn på 4,5 kvadratmeter. Rommet hadde plass til ei seng, eit lite skap og akkurat nok golv til å snu seg. Kjøkken og bad delte eg med fire andre. Det var trangt, men det var det eg hadde fått.

Det tok ikkje lang tid før eg forstod at det ikkje berre var storleiken som kom til å prege kvardagen. Ved vinduskarmen byrja det å kome mørke flekkar på vegg. Når det regna mykje, kjende eg ein rå lukt i rommet. Ventilasjonen var dårleg, vindauget var vanskeleg å opne, og på badet fungerte vifta berre av og til. Fem personar delte eit kjøken med knapt nok skaplass. Det var ikkje heilt krise. Det var berre ein standard mange studentar lærer seg å akseptere.

Det vart bygd rekordmange studentbustader i 2025. Likevel må framleis åtte av ti studentar i Oslo, ifølge NSO, ut på den private marknaden.

Det er lett å gjere dette til endå ei historie om trong studentøkonomi og små rom. Men dette handlar om makt, og problemet er strukturelt. For sjølv om vi formelt sett har rettar som leigetakarar, er det utleigar som sit med kontrollen i praksis. Dei eig bustaden, vel kven som får leige og kan la vere å fornye kontrakten. Samtidig veit dei at det står nye studentar klare i kø. Når marknaden er så pressa som i Oslo i august, er det ikkje vi som forhandlar.

Det er ikkje eit forhold på like vilkår. Det er ein situasjon der den eine parten kan velje, og den andre må håpe. Vi kan vise til lovverket, men utleigar kan vise til neste namn på lista.

Husleigelova seier at bustaden skal vere i forsvarleg stand. Mugg og fukt skal utbetrast, leiga skal ikkje aukast vilkårleg og depositum skal stå på eigen konto. Men desse rettane føreset at nokon krev dei.

Og det er her mange studentar tapar. Det krev kunnskap, tid og ikkje minst mot til å ta ein konflikt. Kven vågar å presse på for utbetring av mugg når ein fryktar dårleg stemning, eller at kontrakten ikkje blir forlenga? Kven klagar når ein veit at det finst ti nye som gjerne tek over rommet utan spørsmål?

Slik oppstår ei stille maktforskyving. På papiret er vi partar i ein kontrakt. I røynda er vi avhengige av velvilje. Utleigar treng ikkje vere urimeleg eller aggressiv for at maktbalansen skal vere skeiv, det held at marknaden er pressa nok. Vi tilpassar oss, vi tørkar muggflekkar, og vi senkar forventningane. For alternativet, å stå utan bustad, er utenkkelig.

Kven klagar når ein veit at det finst ti nye som gjerne tek over rommet utan spørsmål?

Det mest urovekkjande er kor raskt dette blir normalisert. Vi seier det med eit skuldertrekk. Vi ler litt av kor små romma er og kallar det «kollektivliv». Slik glir det som

eigntleg burde vere uakseptabelt, inn som ein del av studentidentiteten.

Sånn er det å vere student i Oslo. Som om det er naturleg at nesten heile studiestøtta går til husleige, medan ein samtidig ikkje heilt kan stole på at bustaden held forsvarleg standard. Men bustadmarknaden er ikkje eit naturfenomen. Det er eit resultat av politiske prioriteringar og av kor lite merksemd leigetakarar faktisk får i bustaddebatten.

Studentar har rettar. Utleigarar har makt.

Dersom Oslo skal vere ein reell kunnskapsby, må det også vere mogleg å bu verdig som student. Det krev fleire studentbustader, og at rettane vi har, faktisk kan brukast.

Eg kom til Oslo for å studere. Den første erfaringa mi var å sjå kor lite plass eg kunne forvente og kor lite makt eg hadde over plassen eg budde på.

Men det skal ikkje vere slik at inngangsbilletten til høgare utdanning i hovudstaden er 4,5 kvadratmeter og ei kjensle av maktløyse. Det minste vi kan forvente er ikkje luksus, men rettferd. Ein plass utan mugg, ein kontrakt som faktisk gir tryggleik og ei kjensle av at vi ikkje berre er midlertidige inntektskjeldar i ein pressa marknad, men menneske med rettar.

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

NYHET

Når studielånet skal tilbakebetales

70.000 nyutdannede skal nå betale sin aller første regning på studielånet, skriver Lånekassen i en pressemelding. Heldigvis har har långiveren kommet med noen gode råd for deg som skal i gang med tilbakebetalingen:

Alle får automatisk flytende rente når de er ferdig med studiene, men du kan velge å søke om fastrente som kan gi økt forutsigbarhet. Det er seks muligheter i året til å binde renten.

Nedbetalingstiden er normalt 20 år, men du kan velge kortere nedbetalingstid. Hvis du vil betale inn ekstra, kan

du det. Obs! Du kan ikke betale mindre enn det som er satt.

Du kan utsette betalingen opp til 36 ganger, men da vil rentekostnadene øke.

Hvis du har vært borteboer, kan du ha rett til å få omgjort deler av lånet til stipend. Omgjøringen skjer året etter at du har fått støtte.

Du kan også få slettet studiegjeld om du bor og jobber i Finnmark og Nord-Troms og utvalgte distriktskommuner, fullfører visse lærerutdanninger, eller om du skulle bli varig ufør.

Vær så god!

ALA

AKTIVISTER AVBRØT SENTRALBANKSJEFENS TALE:

– En nødvendig reaks

REKTOR PÅ BALLEN: UiO-rektor Ragnhild Hennum prøver å få demonstrantene til å dempe seg.

AKSJON: Aktivister avbryter sentralbanksjefens tale og fremfører appeller.

Sentralbanksjefens årlige tale til studentene ble forrige onsdag avbrutt av høylytte aktivister. Dette har skapt debatt rundt hvordan studenter bør ta i bruk ytringsfriheten sin.

Ytringsfrihet

Tekst Mathilde Garcia de Presno Frette
Foto Adrian Heggem Misfjord

Forrige uke holdt sentralbanksjef Ida Wolden Bache sin årlige tale til studentene ved Universitetet i Oslo (UiO). Kort tid etter talestart ble arrangementet avlyst på grunn av støy fra demonstranter. Under talen rakk sentralbanksjefen knapt å åpne munnen før demonstranter reiste seg i salen:

– Med makt følger ansvar og dette an-

svaret heter Ida Wolden Bache, sa en av demonstrantene.

Aktivister samlet seg utenfor auditoriet med bannere der det stod «Oljefondet, stolt sponsor av folkemord» og «Studenter sier nei til folkemord». Demonstrasjonen var arrangert av Studenter for Palestina, som krevde at Oljefondet trekker seg ut av selskaper med investeringer i Israel.

Demonstrantene brukte trommer og megafoner og lydnivået ble til slutt så forstyrrende at sentralbanksjefen avbrøt talen.

Wolden Bache sa at hun er glad for at

vi har ytringsfrihet og demonstrasjonsrett i Norge, selv om talen ikke gikk som planlagt.

Aksjonen har skapt debatt rundt hvordan studenter tar i bruk ytringsfriheten sin.

– Ingen dialog

Blant dem som skulle høre sentralbanksjefen tale, var samfunnsøkonomistudent ved UiO, Hein Toresønn Økseter Knudsen.

Han mener det er viktig å kunne snakke om Oljefondets investeringer i Israel, men er misfornøyd med måten demonstrantene opptrådte.

– Det som frustrerer meg er at man avbryter det som kunne vært en samtale i større grad. Demonstrantene har på lik linje med alle andre mulighet til å stille sentralbanksjefen kritiske spørsmål.

DEMONSTRASJONSFRIHET:
Leder for Studenter for Palestina, Mio Moen (23), reagerer på rektors uttalelser:
– Vår demonstrasjonsrett avhenger av rektors godvilje

400 nye studentboliger på Økern

Etter en lang prosess har Oslo kommune nå solgt et felt på Økern torg til Studentsamskipnaden SiO, skriver byutviklingsutvalget i en pressemelding. Det er beregnet at det kan bygges inntil 455 studenthybler på tomta.

– Økern er et område i rask utvik-

ling og veldig godt egnet for studentboliger. Det er gode kollektivforbindelser til samtlige utdanningsinstitusjoner, og studentene får også butikker, kafeer og gateliv i nærområdet, forteller styreleder i SiO Eilif Tanberg.

Tomta er på 6,5 mål og solgt for 123 millioner. SiO var alene om å by på eiendommen.

ALA

Norges mektigste student

Endelig er det klart hvem som skal knive om tittelen Norges mektigste student. Eva Franko Aas, Oscar dos Santos Hellberg-Kvalsvik og Ada Margrethe Seim er kandidatene til å bli leder for Norsk Studentorganisasjon (NSO), melder Khrono.

Seim er barnehagelærerstudent og studentleder ved Universitetet i Sørøst-Norge. Det viktigste for Seim er at studentene skal ha råd til å studere.

En av fanesakene til Hellberg-Kvalsvik er å forebygge psykisk uhelse og ensomhet. Han er internasjonalt ansvarlig i NSO og studerer kjemi ved UiB.

Franko Aas er er først og fremst opptatt av bredden i studentpolitikken. Hun ble nettopp ferdig med en bachelor i markedsføring og merkevareledelse ved Kristiania og jobber i dag som leder for Studentunionen samme sted.

Valget av leder skjer på NSOs landsmøte i april. Godt valg!

ALA

sjon

Norges investeringer i Israel:

+ Ida Wolden Bache er sentralbanksjef og leder av hovedstyret til Statens pensjonsfond utland (SPU).

+ Norges Bank forvalter fondet etter et rammeverk og retningslinjer som er fastsatt av politiske myndigheter.

+ Palestinakomiteen har anmeldt blant annet Norges Bank, og Ida Wolden Bache for det de mener er medvirkning til Norges delaktighet i Israels folkemord på palestinere og ulovlig okkupasjon.

+ Norges Bank Investment Management (NBIM) har redusert antallet israelske selskaper fondet er investert i. I dag er fondet investert i 29 israelske selskaper til en verdi av 21 milliarder kroner.

Nå er han bekymret for at de som i utgangspunktet er enige med budskapet i etterkant vil tenke at det ble for useriøst.

– Det som egentlig er en veldig viktig sak, blir frontet på en måte som kan ødelegge sakens karakter, mener Knudsen.

– Barn blir skutt i hodet

Leder for foreningen Studenter for Palestina (SfP) Mio Moen var blant arrangørene av demonstrasjonen.

– Går aksjonen på bekostning av andre studenter?

– Jeg har stor forståelse for at studenter kan føle på det, samtidig mener vi at dette en helt nødvendig reaksjon i lys av alvorret i situasjonen.

Moen viser til at de protesterer mot det de mener er Norges bidrag til folkemord på palestinere, og at disse bekymringene veier tyngre enn å få høre sentralbanksjefens tale.

– Barn blir skutt i hodet, mens du ikke får høre sentralbanksjefens tale. Hensynene veier ikke likt.

– Vil ikke alltid «barn dør» trumfe andre hensyn?

– Det kommer an på situasjonen, i mange tilfeller er det mulig å finne en enighet og møte begge siders krav.

Rektor ved UiO Ragnhild Hennum gikk personlig ut til aktivistene for å be dem trekke seg tilbake.

«Hvis ikke dere gjennomfører demonstrasjonene litt annerledes, så må vi sette restriksjoner på områdene her,» sier rektoren til en demonstrant.

Universitas har fått se en video av hendelsen.

Hendelsen har skapt reaksjoner blant demonstrantene. Moen forteller at de følte seg truet av rektor Hennum sine utspill under demonstrasjonen.

– Jeg opplevde det som en advarsel eller en trussel om senere konsekvenser.

Byråkratiets varme favn

– Demonstrasjonen kan ikke ses i et vakuum, mener Moen.

Hun forteller at de lenge har jobbet med å fremme den palestinske saken, også ved bruk av mer byråkratiske prosesser. Over en periode på to år har SfP vært i kontakt med administrasjonen. De har også deltatt på alle møtene Universitetsstyret har holdt etter at Hennum ble valgt inn som rektor. SfP er blant aktørene som har kjempet for at UiO skal gjennomføre akademisk boikott av Israel. Ifølge Moen har de hatt god dialog med flere av styremedlemmene rundt saken. Dialogen med Hennum under styremøtene har derimot ikke vært like god, mener Moen.

– Studentene føler seg ikke hørt.

– Har dere vært i kontakt med Hennum direkte?

– Hva skal vi gå i samtale med henne om? Hun har bestemt seg for hva hun mener på forhånd, svarer Moen.

– Vil du si at dere ikke blir lyttet til med mindre dere får viljen deres?

– Vi har full forståelse på at hun ikke kan møte oss på alle våre krav, men det vi synes er problematisk er at argumentene som legges frem på møtene blir møtt på en nedlatende måte. Det er ingen villighet til å møte oss på halvveien.

I lys av kritikken rundt hvilken

form demonstrasjonen tok sier Moen:

– Jeg ser ikke at vi har et annet valg, rektor har vist at hun hverken lytter til oss eller viser vilje til inngå kompromiss.

– Latterlig

Rektor Hennum gikk ut for å be demonstrantene dempe seg, uten hell.

– Jeg var der kanskje i to minutter og snakket med dem, så var det bare å gi opp, sier Hennum i et intervju med Universitas.

– Demonstrantene forteller Universitas at de ønsket å finne en løsning, men at du ikke var villig til å samarbeide.

– Jeg opplevde det tvert imot som at hvis de ikke fikk bråke, ville demonstrasjonen miste hele hensikten sin. Hvordan skulle vi komme til enighet?

Når det gjelder Hennums advarsel om restriksjoner, som ble fanget på video, sier UiO-rektoren følgende:

– Demonstrantene fikk ytre seg inne i lokalet i forkant av talen. Da de gikk ut ble det så mye støy at det ikke ble mulig å gjennomføre arrangementet. For å ivareta at andre også skulle få ytre seg, sa jeg at da vi må vurdere hvordan vi gjennomfører slike arrangementer, blant annet ved å ha restriksjoner på områder.

– Da demonstranten spurte om jeg truet dem, lo jeg og sa nei. Hvorfor skulle jeg true dem? Det er jo helt latterlig, sier Hennum.

Har ingen virkemidler

Hennum understreker at det ikke var en trussel om å sette restriksjoner på deres mulighet til å ytre seg.

– De kunne fått ivaretatt ytringsfriheten sin litt lenger unna det vinduet.

Videre forklarer Hennum at det ikke ble satt noen begrensninger på demonstrantene.

– Det hele var over lenge før demonstrantene dro hjem. Vi gjorde ingenting for å gripe inn i deres mulighet til å ytre seg. Vi har jo ikke noen særlige virkemidler heller.

På spørsmål om hvordan dialogen mellom SfP og administrasjonen har vært, svarer Hennum at de ikke har hatt noe direkte kontakt siden hun ble valgt, og legger til:

– Her må vi nok også erkjenne at vi har to veldig ulike prinsipielle standpunkt. Jeg vil ikke kalle det

FORSTÅELSE: Sentralbanksjefen har forståelse for studentenes engasjement.

en dialog, at jeg skulle endre mening.

Avhengig av Rektors godvilje

Til spørsmål om rektor har reell makt eller vilje til å begrense demonstrasjonsfriheten til demonstrantene, svarer Moen:

De kunne fått ivaretatt ytringsfriheten sin litt lenger unna det vinduet

Ragnhild Hennum, rektor på Universitetet i Oslo

– Det er problematisk at Hennum kommer med trusler, om de er tomme eller ikke.

Moen er bekymret for at uttalelsene vil få en nedkjølningseffekt

og viser til Hennums autoritet:

– Det sender ut et signal om at vår demonstrasjonsfrihet avhenger av rektors godvilje. Det kan føre til at studenter blir redde for å ytre seg.

Sentralbanksjefen svarer

Når det gjelder anklagene mot sentralbanksjefen, svarer Wolden Bache til Universitas:

– Jeg har både respekt for og forståelse for det engasjementet som denne saken har vekket og så klart det gjør inntrykk å høre på den type beskyldninger, men jeg respekterer også deres rett til å ytre seg.

– Har du et etisk ansvar hvis det pågår et folkemord?

– Jeg vil vise til den politiske debatten som har pågått rundt fondets etiske rammeverk det siste året. Spørsmål knyttet til dette er nå oppe til vurdering, svarer Wolden Bakke og avslutter:

– Norges Bank vil til enhver tid forvalte fondet etter mandatet politiske myndigheter har bestemt.

Satt krigsfast på utveksling

PÅ NÆRT HOLD: Jordan har en geografisk sårbarhet i møte med konflikten, men anses relativt usannsynlig å bli direkte involvert i krigen.

Studenter på utveksling i Jordan hørte først fra UiO etter to døgn med krig. De etterlyser nå tydeligere krisehåndtering fra universitetet.

Krig i Midtøsten

Tekst Nora Nasiri
Foto Jonas Laksekjøn

– Flyalarmen går flere ganger daglig, vi ser missiler over oss og hører jordanske luftvåpen som patruljerer.

Det forteller Simen Vorhaug Yazdan (22) om situasjonen i Jordan. Han er student i midtøstenstudier med arabisk ved Universitetet i Oslo (UiO), og oppholder seg for tiden i Jordans hovedstad Amman.

Kullet gjennomfører et obligatorisk utenlandsopphold på fjerdesemesteret, og skulle etter planen bruke halvåret til å tilegne seg språkkunnskaper, kontaktnetverk og erfaring. Oppholdet er en forutsetning for å bestå graden.

Mellom faglig progresjon og iransk aggresjon

Yazdan og medstudent Thora Rabbe Skybak (24) er begge en

del av årets utvekslingskull i Amman. UiO-studentene befinner seg i Amman, drøye 70 kilometer fra Vestbredden. Etter at USA og Israel gjennomførte *Operation Epic Fury* med omfattende angrep mot landets ledelse og militære infrastruktur 28. februar, har iranske styrker bombet militærbaser i flere land, blant annet i Jordan.

Studentene opplyser at de, i likhet med resten av de norske studentene i Amman, har fått lite informasjon om den usikre situasjonen i tiden etter de første angrepene. Mens vertsskolen Qasid Arabic Institute har oppdatert fortløpende siden lørdag morgen, ventet UiO til over helgen med å orientere studentene om situasjonen.

Universitas snakker med Yazdan og Skybak i etterkant av det første orienteringsmøtet med UiO mandag ettermiddag, over to døgn etter at krigen brøt ut.

– Jeg tror mange av oss har sjekket innboksen ganske hyppig

etter når vi skal få noe informasjon, forteller Skybak over telefonen.

– Vi har vært oppgitte over at vi ikke har hørt noe fra UiO før nå. Vi hadde et møte i dag som egentlig skulle handle om faglig progresjon. Temaet for møtet ble endret, forteller Yazdan videre.

Det foreligger ingen planer om å tilby norske borgere assistert utreise fra land i Midtøsten

Emma Kwesiga Lydersen,
Kommunikasjonsenheten i UD

Studentene håpet at UiO ville legge frem en konkret handlingsplan for hvordan elevene skal håndtere situasjonen i de kommende dagene. Yazdan forteller om en urovekkende rask eskalering av konflikten, og knapp in-

GEOPOLITISKE TENTAKLER: Amerikanske militærbaser i landet gjør at Jordan rammes av Irans krigføring, tross ikke-deltakelse.

formasjon fra UiO.

Ifølge ham var det også under møtet sparsomt med konkret informasjon fra UiO.

– De ville høre hvordan vi selv opplever situasjonen og sa at mer informasjon kommer fortløpende.

UD med absolutt advarsel

– Reiseadvarselet kom raskt etter de første angrepene, men vi fikk ingen beskjed om hvordan det påvirker oss som allerede bor her, forteller Yazdan om de uforutsigbare dagene.

FARE FOR ESKALERING: Thora Rabbe Skybak (24) håper studentene finner en felles løsning for organiseringen av studieløpet.

PÅ STEDET HVIL: Simon Vorhaug Yazdan (22) ønsker å bli værende i Jordan om forholdene tillater det.

Utenriksdepartementet (UD) publiserte lørdag kveld en pressemelding som fraråder alle reiser til Jordan, og har nå satt krisestab for de tusenvis av nordmenn som befinner seg i regionen.

«Det foreligger ikke planer om å tilby norske borgere assistert utreise fra land i Midtøsten», opplyser Kommunikasjonsenheten i UD til Universitas.

Konflikt på fjernt hold

Studentene mener at UiO ikke later til å ha hatt en klar beredskapsplan for å håndtere en såpass kritisk situasjon, heller ikke etter møtet. De har selv etterlyst en

prekære situasjonen og påpeker at en krise av en slik egenart ikke kan vurderes på bakgrunn av generelle beredskapsplaner alene.

«Vi anbefaler nå våre studenter i Jordan om å reise hjem», oppdaterer Svarverud tirsdag formiddag.

Universitetsdirektør øverst ansvarlig

Til kritikken om en tilsynelatende manglende beredskapsplan avviser IKOS dette uttrykkelig. De opplyser at UiO både har en sentral og lokale beredskapsplaner for krisehåndtering, og videre at instituttet er i en kontinuerlig prosess

hvordan en koordinerer tiltak og kommunikasjon», skriver Tofte i en e-post til Universitas.

Studentene trosser reiseadvarselet

– Til tross for den usikre situasjonen, ønsker vi å bli værende i Jordan sånn som ting er akkurat nå. Det er et godt akademisk miljø her, og vi føler oss relativt trygge i landet sammenlignet med andre land i regionen som rammes hardere av konflikten, forteller studentene til Universitas mandag ettermiddag.

– *Er det splittede meninger innad i kullet om folk vil bli værende eller dra?*

– Jeg tror de fleste følger flokken, og så har vi ventet på hva UiO har å si. Mange har lyst til å bli, men så går man rundt og lur på hva som vil skje, og om ting vil eskalere, svarer Skybak.

Studentene understreker maktesløsheten de føler på i møte med den enorme konflikten. Det er vanskelig å se for seg at hverdagen skal fortsette som normalt med en storkrig rundt neste hjørne. Allerede timer etter det første angrepet, informerte vertsskolen om viktige forbehold studentene måtte ta, som å holde seg innendørs og vekk fra vinduer.

Yazdan deler Skybak sitt syn på ambivalensen mot de usikre omstendighetene.

– Det endrer seg fra et øyeblikk til et annet og jeg tror vi er mange som føler på begge deler. Det er en uvant situasjon.

– Jeg skal prøve å reise hjem

Dersom Jordan rammes av en ytterligere eskalering av konflikten og luftrommet stenger fullstendig, risikerer studentene å sitte krigs-

USIKRE OMSTENDIGHETER: Studentene har fått råd om å holde seg innendørs.

tydeligere handlingsplan, og fått beskjed av Institutt for kultur, religion, Asia- og Midtøstenstudier (Ikos) at de vil legge opp en plan fortløpende.

Professor ved instituttet Rune Svarverud forstår at situasjonen er skremmende for studentene som befinner seg i Amman. Han opplyser at det har vært utfordrende for IKOS som institusjon i Norge å ivareta studentene i den akutte situasjonen.

«Vi skal ha mer dialog med studentene om hvordan vi håndterer situasjonen» skriver IKOS i en e-post til Universitas mandag.

Svarverud understreker den

med å evaluere avtaletilbudet til studentene.

Ifølge beredskapssjef ved UiO Johan Løberg Tofte har universitetet en beredskapsorganisasjon som håndterer hendelser hvor det er behov for krisehåndtering, og et krisehåndteringsverktøy som varsler og sikrer logging av hendelser. Det er Universitetsdirektør Arne Benjaminsen som har det øverste ansvaret for sikkerhet og beredskap.

«I denne konkrete situasjonen med utbruddet av krigen i Midtøsten er det dialog mellom lokal og sentral ledelse om hvordan situasjonen bør håndteres og

fast på uvisst tid. UD presiserer at norske myndigheter aldri kan garantere for norske borgeres sikkerhet på reise.

Luftrommet over flere land er stengt, og flytrafikken i hele regionen er sterkt påvirket. Mandag ettermiddag annonserte Jordan gjennom et NOTAM (Notice to Airmen) at luftrommet vil stenge hver dag mellom 15:00-06:00 i dagene fremover.

– Jeg skal prøve å reise hjem i morgen, tirsdag, forteller arabiskstudent Sofia Ali under en videosamtale. Flere av studentene har samlet seg for å få kveldstimen til å gå.

– Vi forsøker å distrahere oss selv frem til i morgen, forteller

Ali og peker mobilkameraet mot et lite stuebord. På bordet står en høy pyntet kake og noen flasker gin. De sitter tett og snakker om hvem som skal dra og hvem som vil bli igjen.

– Det føles absurd at dette er en slags avslutning på utvekslingen, for vi vet ikke hvem som er her i morgen.

Yazdan og Skybak opplyser at de onsdag morgen valgte å forlate Jordan, til tross for et sterkt ønske om å bli værende. UiO har ordnet flybilletter til de som ønsker å returnere til Norge. Tilbudet splitter gruppen på totalt 19 studenter der flere velger å bli værende i Jordan.

FREMDELES SPLITTELSE FØR KVINNEDAGEN:

– Debatten har på ingen måte stilnet

Det dukket opp rekordmange på 8. mars-komiteens parolemøte i år. Parolen «Transkamp er kvinnekamp» ble vedtatt, men komiteen får fortsatt kritikk for å ikke skape et inkluderende rom.

Kvinnedagen

Tekst Hanna Solbjør Folstad
Foto Jesper Solomon

– Det er på ingen måte første gang man har en parole for transrettigheter i 8. mars-toget i Oslo, forteller Marianne Gulli.

Hen er leder for Fri – foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold i Oslo og Viken.

Likevel oppleves det for mange stort at parolen «Feminisme mot fascisme: Transkamp er kvinnekamp» ble vedtatt i årets parolemøte.

Transrettigheter i kvinnebevegelsen

Henriette Reiersen Johnstone (26), leder i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpefond (SAIH), mener det er viktig å inkludere transkvinner i kvinnebevegelsen.

– Transkvinneres rettigheter presses ikke bare i retorikken, men de angripes i praksis. Det er ikke bare en kjøp «kulturdebatt» som blir ført, men et direkte inngrep i folks liv, sier Johnstone.

Å forsøke å utdefinere en gruppe kvinner fra 8.mars er splittende og autoritært

Marianne Gulli,
leder i FRI Oslo og Viken

Hun ser på det som en selvfølge å gå i 8. mars-toget årlig, men deltok i år på parolemøtet for første gang.

– Den internasjonale kvinnedagen er en kampdag, og for meg er det derfor viktig å også delta i de demokratiske prosessene som former den, sier Johnstone.

En kamp, to tog

I 2022 førte en splittelse i kvinnebevegelsen i Oslo til at det ble organisert to 8. mars-tog. Hovedtoget blir arrangert av 8. mars-

HÅPEFULL: Leder i Oslo Unge Høyre Elisabeth Hekneby (22), vil at kvinnedagen skal være en dag alle kan feire.

komiteen. Organisasjonen Inkluderende feminisme-initiativet (IFI) har arrangert den alternative markeringen kalt Inkluderende 8. mars siden 2022.

Styreleder Marianne Støle-Nilsen forteller at de ønsker å ar-

rangere trygge, interseksjonelle arrangementer. «Parolemøtene til 8. mars-komiteen har gått hardt for seg. Her har spesielt sexarbeidere og transpersoner opplevd det utrygt», skriver Støle-Nilsen i en e-post til Universitas.

«I stedet for å delta på premisser vi mener er uholdbare, bruker vi heller energien vår på å lage egne arrangementer.»

Gulli fra Fri forteller på sin side om en positiv opplevelse av hovedtogets parolemøte i år.

– Det var folk fra veldig ulike organisasjoner og politiske miljøer, med en enighet om verdien av 8. mars, sier Gulli.

Transkamp som kvinnekamp

Fri-lederen påpeker likevel at de tidligere møtene har blitt opplevd som veldig krevende. Gulli forteller om argumentasjon som har angrepet enkeltpersoner og gått etter transpersoners eksistens.

– Det å forsvare transkvinneres rettigheter er ikke et sidespor i en feministisk kamp, mener hen.

– Det handler om retten til egen autonomi og kroppslig selvbestemmelse, noe som er selve kjernen av kvinnekampen.

Kvinnegruppa Ottar og Kvinnefronten har tidligere fått kritikk for å ha paroler i toget som opplevdes som transfiendtlige, men har begge endret definisjonen sin av kvinner til å inkludere transkvinner.

Den radikalfeministiske kvinneorganisasjonen Kvinneaktivistene er fortsatt kritiske.

«8. mars er en kampdag for kvinners rettigheter, ikke alle andre saker,» svarer Kvinneaktiviste-

FOTO: REGINA BERGMAN

FORBEDRINGSPOTENSIALE: Leder i FRI Marianne Gulli håper på enda tydeligere inkludering av transkvinner i kvinnebevegelsen.

ne Oslo i en e-post til Universitas om parolen.

De skriver videre at sentrale kvinnepolitiske paroler som parolen til forsvar for sexkjøpsloven ble forsøkt erstattet med transparoler.

«Tydeligere bevis på at dette er krefter som er i utakt med kvinne-

vært det, sier Gulli. Hen påpeker likevel at 8. mars-toget er åpent for folk med ulike politiske ståsted.

I år deltar Unge Høyre i toget, noe de ikke har tradisjon for å gjøre. Leder i Oslo Unge Høyre Elisabeth Hekneby (22) forteller at de ikke alltid har blitt tatt like

Kvinnebevegelsen har alltid rommet politiske uenigheter

Henriette Reiersen Johnstone (26), leder i SAIH

organisasjonene og ikke kjemper for kvinners interesser, skal man lete lenge etter,» skriver organisasjonen. De ønsket ikke å stille med navn i avisen.

Gulli, som selv deltok som observatør på parolemøte, vektlegger at ingen forsøker å kuppe kvinnekampen.

– Å forsøke å utdefinere en gruppe kvinner fra 8.mars er splittende og autoritært, mener FRI-lederen og legger til:

– Argumentasjon som går på bekostning av transkvinner har fascistiske undertoner selv når det kommer fra et tilsynelatende feministisk ståsted.

Kvinneaktivistene svarer følgende:

«Å brunskvette alle som påpeker interessekonflikter mellom kvinnekamp og transkrav, hindrer viktige diskusjoner. Det er for eksempel ikke i kvinners interesse at transkvinner inkluderes i kvinneklassen i idrett.»

Kvinnekamp som venstresidens politiske prosjekt

Den offisielle markeringen av kvinnedagen har også møtt kritikk fra høyresiden.

– Det er ingen tvil om at 8. mars historisk er et venstresideprosjekt, på samme måte som fagbevegelsen og arbeiderkamp har

godt imot.

I år vil Unge Høyre likevel gå i toget fordi de mener det er viktig å feire dagen, uavhengig av parti og politiske meninger, forteller Hekneby.

– *Hvordan stiller Oslo Unge Høyre seg til parolen «Transkamp er kvinnekamp»?*

– Oslo Unge Høyre har nok medlemmer som er både uenige og enige med parolens budskap, svarer Hekneby og legger til at det er bra med stor takhøyde i det politiske Norge med plass til ulike meninger.

Johnstone fra SAIH påpeker også at uenighet er en helt naturlig del av kvinnekampen.

– Det avgjørende er ikke at uenighet finnes, men om vi klarer å stå samlet når grunnleggende rettigheter utfordres.

SAIH-lederen trekker også frem hovedparolen «Si navnet hennes - Tamima. Ingen flere liv tapt til muslimhat og rasisme» som viktig i årets tog.

– Når en bred kvinnebevegelse løfter kampen mot muslimhat og samtidig slår fast at transkamp er kvinnekamp, viser det hvilken retning vi velger. En inkluderende, antirasistisk og antifascistisk feminisme, avslutter Johnstone.

Vil gi mer studiestøtte til enkelte studier

STUDIESTØTTE: Nicolai Østeby (23) i Unge Høyre vil åpne for mer støtte til enkelte studier der behovet er størst.

Enkelte studier kan få mer støtte fra Lånekassen dersom Unge Høyre får det som de vil. Målet er å rekruttere flere til helse og IT, men kritikerne frykter at økonomi skal styre studievalg.

«Tullestudier»

Tekst Lovise Knutsen
Foto Oda Sofie Sørskår

Unge Høyre foreslår at enkelte studier kan få mer i studiestøtte enn andre. Målet er å styrke insentivene til å velge utdanninger der samfunnet mangler kompetanse.

Forslaget kommer etter høstens debatt om «tullestudier». Da stilte Høyre-politikker Peter Frølich spørsmål ved hva slags studier staten bør finansiere.

I et Facebook-innlegg stilte han spørsmål ved flere fagområder:

«Sosial bærekraft», «Kjønn, seksualitet og mangfold», «Bærekraft og kultur», «Interkulturelle relasjoner»,

«Hva i alle dager er dette, egentlig?» skrev Frølich.

Følger opp debatten

Utspillet skapte reaksjoner, og Unge Høyre ønsker nå å følge det opp politisk.

I første omgang handler det om å åpne for høyere studiestøtte til studier der behovet for kompetanse er størst, sier 2. nestleder Nicolai Østeby (23).

Forslaget ble løftet fram i forbindelse med Høyres landsmøte i februar. Hvilke studier som eventuelt skal prioriteres, er ikke avklart.

– Vi har ikke tatt stilling til hvilke utdanninger dette konkret skal gjelde for, eller hvordan de skal utpekes. Nå ønsker vi først og fremst å starte en debatt om hvordan studiestøtten kan brukes mer målrettet for å møte fremtidens kompetansebehov, sier Østeby.

Vil gjøre helse mer attraktivt

Østeby trekker særlig frem helse- og omsorgsutdanninger, der det ventes stor mangel på arbeidskraft, samt IT som et annet område med betydelig behov.

En kartlegging fra Nav i 2025 viser at mangelen på arbeidskraft er størst innen helse- og sosialtjenestene. Undersøkelsen anslår en mangel på rundt 11.450 ansatte i sektoren, inkludert om lag 3000 sykepleiere.

– Den største utfordringen vi står overfor er å ha nok folk til å drive velferdstjenestene våre og bidra til verdiskaping i næringslivet. Da må vi diskutere hvilke insentiver vi gir unge som skal ut i

AKADEMISK FRIHET: Leander Fjeldstad (25) i Arbeiderpartiet mener politikere ikke bør rangere studier etter «nytte».

arbeidslivet, mener han.

Østeby, som selv tar en bachelor i filosofi, politikk og økonomi ved Universitetet i Oslo (UiO), viser også til arbeidsbelastningen på enkelte studier.

– Studier med mye obligatorisk oppmøte og praksis, som medisin, gir mindre mulighet til å jobbe ved siden av. Det kan være rimelig å diskutere om støtten bør være høyere på slike utdanninger, sier han.

Samtidig avviser han at noen fag stemples som unyt-tige:

– Vi skal fortsatt utdanne statsvitere, filosofer og kulturarbeidere. Spørsmålet er nivået og hvor mange vi trenger av ulike typer kompetanse.

Frykter press på studievalg

Forslaget møter motstand fra Arbeiderpartiets studentlag i Oslo. Styremedlem Leander Fjeldstad (25), som også sitter i sentralstyret i Arbeiderpartiets Studenter, mener studiestøtten først og fremst skal sikre lik rett til utdanning.

– Jeg forstår at man ønsker å styre flere studenter mot utdanninger der vi mangler kompetanse. Det er et reelt problem.

Studiestøtten skal bidra til like muligheter, ikke til å rangere fag

Leander Fjeldstad (25), styremedlem i Arbeiderpartiets studentlag i Oslo

Han mener likevel studiestøtten først og fremst skal sikre lik rett til utdanning.

Fjeldstad frykter at tiltaket vil gjøre valgfriheten mer avhengig

av økonomi, enn av motivasjon og evner.

– Jeg mener støtten bør være lik for å sikre lik rett til utdanning, ikke styre hvilke fag som anses som mest verdifulle. Blir den ulik, rammer det særlig dem uten økonomisk støtte hjemmefra og gjør utdanningssystemet mindre sosialt utjevnende, sier han og tilføyer:

– Studiestøtten skal bidra til like muligheter, ikke til å rangere fag.

Vi må diskutere hvilke insentiver vi gir unge som skal ut i arbeidslivet

Nicolai Østeby (23), 2. nestleder i Unge Høyre

På spørsmål om hva han tenker om at forslaget ikke innebærer å fjerne støtte fra noen studier, men heller gi mer til enkelte, svarer Fjeldstad:

– Å gi mer til noen studier vil fortsatt skape forskjeller mellom studentene. Vi bør heller styrke studiestøtten generelt.

Mener løsningen ligger i arbeidslivet

Fjeldstad mener at differensiert støtte ikke er det mest treffsikre tiltaket for å løse rekrutteringsutfordringene.

– Hvis vi vil ha flere sykepleiere og lærere, må vi gjøre det attraktivt å både ta utdanning og bli i yrket. Det handler om nok studieplasser, gode praksisordninger, men også om lønn, arbeidstid og belastning i arbeidslivet etter endt utdanning. Rekruttering stopper ikke ved studiestøtten, sier han.

Han mener det finnes bedre alternativer enn å rangere studier økonomisk.

– Vi bør se på generelle løsnin-

ger som økt studiestøtte totalt, bedre stipendordninger eller målrettede tiltak, ikke lage et system der vi begynner å vurdere hvilke fag som er mest verdifulle, sier Fjeldstad.

Også argumentet om obligatorisk oppmøte møter motstand:

– Mange studier har høyt arbeidspress, også uten obligatorisk undervisning. Arbeidsmengde er vanskelig å måle rettferdig, legger han til.

– Ingen quick fix

Elisabeth Hovdhaugen, forsker på høyere utdanning og studiefinansiering ved Nifu, er skeptisk til hvor godt forslaget fra Unge Høyre vil fungere.

– Økonomiske insentiver kan påvirke valg, men de virker ikke alltid slik man ser for seg. Effekten avhenger i stor grad av hvor sterke insentivene faktisk er, sier hun.

Hun mener det må store beløp til for å endre studievalg.

– Det kan bli kostbart for staten, og det er ingen garanti for effekt.

Hovdhaugen er også skeptisk til ideen om betalt praksis som tiltak.

– Mange praksissteder, særlig innen helse- og omsorgssektoren, har allerede presset økonomi. Å innføre betalt praksis for alle kan derfor være krevende å gjennomføre, sier hun.

– Slik det fremstår nå, er forslaget ikke godt nok gjennomtenkt. Det er ingen *quick fix*, og det er lite trolig at det blir vedtatt i denne formen, sier hun.

Forslaget er foreløpig ikke behandlet av hele Høyre, men Østeby mener diskusjonen vil fortsette.

– Dette er en debatt vi ikke kan skyve foran oss. Spørsmålet er hvordan vi skal sikre at vi har nok kompetanse i årene som kommer, avslutter han.

Ser ingen fremtid i hjemlandet

BETYDNING: Yuliia Fefelova (23) føler et behov for å gjøre noe av betydning.

Forrige uke var det fire år siden den russiske fullskala-invasjonen av Ukraina. Krigen har sendt folk på flukt og ødelagt hjemmene til de som ønsket å komme hjem. Nå vil over halvparten av flyktningene bli i Norge.

Ukraina

Tekst Andreas Nesbø
Foto Adrian Heggem Misfjord

24. februar, en kald tirsdag i Oslo. Himmelen er spesielt blå denne dagen. Ingen sky i sikte. Dagen markerer nøyaktig fire år siden konflikten mellom nabolandene Russland og Ukraina eskalerte til noe Europa

ikke hadde opplevd siden nittitallet. Krig på kontinentet.

Den 24. februar i 2022 gikk Russland til fullskalainvasjon av Ukraina. Siden det har over fem millioner ukrainere flyktet fra landet som følge av invasjonen, ifølge tall fra det danske institutt for internasjonale studier. SSB melder at over 50.000 av disse er

bosatt i Norge.

Kharkiv til Vadsø

Yuliia Fefelova (23) flyttet fra Ukraina med moren sin for ti år siden.

– Da vi kom til Norge havnet vi først i Vadsø. Mitt første inntrykk av Norge var at det var veldig kaldt, forklarer hun med et smil.

– Mamma hadde fått seg jobb i Nord-Norge, derfor flyttet vi dit.

Mens Fefelova og moren etablerte seg i Norge, ble faren til Fefelova igjen i byen Kharkiv, hvor familien kommer fra. Kharkiv, som er Ukrainas nest største by, ligger øst i Ukraina drøye 30 kilometer fra den russiske grensen.

Invasjonen har gjort kontakten med faren vanskelig.

– Jeg besøkte han hvert år frem til 2022, men siden det har jeg ikke hatt muligheten.

Det er de østlige delene av Ukraina, nærmest grensa til Russland, som har vært hardest rammet av krigen. Fefelova forklarer at det til tider er vanskelig å holde jevnlig kontakt med faren, selv over telefon.

– I vinter har det vært dager hvor Kharkiv har hatt strømbrudd i 20 timer av gangen på grunn av russiske angrep.

Noe av betydning

Da krigen brøt ut, studerte Fefelova internasjonale studier ved UiO. Hun minnes dagen hun fikk vite om invasjonen.

– Jeg hadde forelesning i fol-

ter til Norge har økt det siste året. Dette etter at Ukraina i august 2025 begynte å tillate menn i alderen 18-22 å forlate landet.

Fefelova forteller at hun så følgende av lovendringen i jobben som tolk.

– I starten av november 2025 merket vi at det nesten ikke kom ukrainske kvinner eller barn hit. Kun unge menn.

Mange av disse kommer hit fordi de mangler muligheter hjemme i Ukraina.

– De fleste vil studere. Mange har fullført videregående, men krigen gjør det vanskelig å studere i Ukraina.

I høst besøkte hun Universitetet i Lviv med Norsk-Ukrainsk Handelskammer. Hun forteller at selv i byer som Lviv, langt vest i Ukraina, preges hverdagen sterkt

Jeg føler ikke jeg har et sted å komme tilbake til

Mykyta Chernenko (26),
Studerer tolk for offentlig sektor

kerett, og jeg kan huske at foreleseren sa at de har tre dager før Ukraina er over. Da begynte jeg bare å gråte.

Hun bestemte seg da for at hun ville bidra med noe som hadde betydning.

– Jeg begynte å studere tolk i offentlig sektor, for å gjøre noe som hjalp. Den første tiden jobbet jeg gratis. Så ringte UDI og tilbød meg en jobb for dem. Da ble jeg tolk for politiet ved Gardermoen registreringssenter for nyankomne flyktninger.

Fefelova forteller at hun møter mange mennesker i sårbare situasjoner gjennom jobben.

– Mange av de som kommer er enslige mindreårige asylsøkere og soldater som kan sitte på sensitiv informasjon eller som er alvorlig skadet.

Til sommeren fullfører hun tolkestudiene, og planen etter det er klar.

– Til høsten fortsetter jeg som tolk, men håpet er at jeg kan reise oftere tilbake til Ukraina.

Yngrebølgen

Ifølge tall fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (DBH) var det 665 ukrainske studenter i Norge i 2025. I en rapport publisert av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) i januar i år, kommer det frem at antallet unge ukrainere som flyk-

ter av krigen.

– Da vi besøkte universitetet måtte vi ned i bomberom fordi det pågikk angrep. Flere klasserom, blant annet kjemirommet, lå under bakken i bunkere. Det er ikke plass til alle studentene.

– Jeg tror mange flykter fordi de ser at mulighetene deres nå er bedre i land som Norge.

Ingen returmulighet

– Jeg ser for meg en fremtid i Norge. Her har jeg jobben min, studiene mine, kona mi er her. Så det er ganske sannsynlig at jeg blir.

Mykyta Chernenko (26) studerer master i arkitektur og programmering ved UiO. Han kom til Norge i 2020 under koronapandemien. Etter invasjonen har han vansker med å se for seg noen fremtid i Ukraina.

– Jeg føler ikke jeg har et sted å komme tilbake til.

Tall fra IMDi viser at kun 11 prosent av ukrainske flyktninger i Norge ønsker å returnere til Ukraina, mens halvparten forteller at de ønsker å bli.

– Jeg ser to muligheter i Ukraina. Enten å bli med i hæren eller å flytte vekk.

Mykyta forklarer at for familie og venner som ble igjen er det tunge tider.

– Noen er ved frontlinjen, andre sliter økonomisk eller med å finne neste jobb. Ting som kon-

RASTLØS: Yuliia Demchyna ønsker å dra ut i verden.

stant bombing påvirker livet i de største byene.

Mykyta forklarer at han klarer å balansere livet sitt her, selv om han ofte tenker på sine nærmeste i Ukraina.

– Jeg er blitt vant til å høre om disse tingene etter fire år, men jeg bekymrer meg for dem.

Lviv til Sandefjord

– Foreldrene mine følte at fremtiden i Ukraina ikke så lys ut, så de mente det var best å få meg ut så fort som mulig.

Som 14-åring flyttet Yuliia Demchyna

fra hjembyen Lviv, vest i Ukraina. Hun forteller at urolighetene i landet gjorde at foreldrene måtte ta et valg om fremtiden hennes.

Hun dro først til Danmark. Her bodde hun i et år før hun fikk beskjed om at et bedre skoletilbud for henne fantes i Norge, nærmere bestemt Sandefjord. Så i 2019 flyttet hun og begynte på videregående i Sandefjord, mens familien forble i Ukraina.

Stefaren hennes har tatt del i stridigheter mot Russland siden 2014. Da invasjonen kom for fire år siden, følte Demc-

hyna at hun fikk et større ansvar for å klare seg selv.

– Stefaren min måtte til fronten. Der hadde han ingen fast inntekt, mens mamma flyttet til Danmark rett før krigen brøt ut.

Hun bestemte seg da for å bli i Norge, og skape en fremtid her.

– Jeg følte at jeg måtte etablere et liv i Oslo, så jeg flyttet dit da jeg fullførte skolen i Sandefjord.

Hun jobber nå i Oslo som IT-utvikler mens hun studerer design. Selv om livet i Norge har gitt stabilitet, er det vanskelig å ta tankene vekk fra krigen. Hun tenker ofte

VIL BLI: Mykyta Chernenko (26) ser for seg en fremtid i Norge.

på barndomsvenninnen hjemme i Ukraina.

– Hun vil ikke flytte vekk, men situasjonen der borte blir jo bare verre. Jeg prøver å fortelle henne at hun er velkommen her hos meg. At jeg kan hjelpe med å etablere et liv her.

Ut i verden

Demchyna forteller at muligheten til å følge krigen direkte gjorde henne mer bekymret.

– De første årene fulgte jeg med på alle Telegram-kanalene, hvor det var nyheter og bilder om bombing, selv i hjembyen min.

Til slutt orket hun ikke å følge med på alt som skjedde.

– Hver dag hører jeg om en ny bombing som har skjedd, og det gjør meg gal. Hvis jeg sjekker telefonen konstant nå blir jeg stresset og redd, selv om jeg vet at jeg er trygg. Jeg føler meg noen ganger litt selvisk som ikke holder meg oppdatert på alt som skjer nå.

Jeg blir jo stressa for pappa

Yuliia Fefelova (23),
studerer master i arkitektur og
programmering

– Hva er håpet ditt for Ukraina?

– Jeg håper at Ukraina kan vende seg utover, som en del av et Europa uten landegrenser. Og at engelsk kan bli en stor del av unge i Ukraina sine liv. Jeg tror det kan gi dem mange muligheter.

For sin egen fremtid er hun optimistisk.

– Nå vil jeg ut i verden, for kanskje å kunne påvirke den gjennom teknologi. Men jeg kan se for meg å komme tilbake hit senere i livet.

Tiden tærer

Fire år med krig har gjort at Fefelova noen ganger kjenner på et tap av følelser.

– Jeg har blitt nummen for ting som er ille. Jeg føler meg litt apatisk noen ganger. Samtidig kan følelsene plutselig strømme tilbake. Hun forteller med blanke øyne.

– Jeg blir jo stressa for pappa.

– Hva håper du for fremtiden?

– At krigen tar slutt. Så fort som mulig.

Selv om hun har både livet sitt og fremtiden sin i Norge, mener Fefelova det er viktig for henne å kunne hjelpe Ukraina, også om det blir fred.

– Jeg vil gjerne tilbake til Ukraina og bli med å gjenoppbygge. Det tror jeg er det viktigste for fremtiden.

Tre av fire studenter er bekymret for krig

FORSVARSAKGRUNN:
Gunnar Ovesen Berg (25) trives i miljøer som bidrar til trygghet.

RUSSISK SPRÅK: Andrea Kolstad Mortvedt (22) tror at mange medstudenter tar valg basert på uro i verden.

Nye tall viser at over tre av fire studenter er redde for at Norge blir involvert i krig innen de neste fem årene. Universitas snakker med studenter som har endret karriere- og utdanningsvalg basert på den økte geopolitiske spenningen.

Krig

Tekst Karen E. Seierstad
Foto Adrian Heggem Misfjord, Clara Lenth-Johannesen, Jonas Laksekjøn

– Jeg er redd for krig fordi det er realistisk, og det påvirker alle jeg er glad i. Men at jeg skal dra i krig er ikke noe jeg går og bekymrer meg over.

Det forteller Gunnar Ovesen Berg (25). Han har jobbet flere år i noen av Forsvarets hardeste stillinger. Først som grensevakt mot Russland, deretter i Telemarksbataljonen. Han vet hva han skal gjøre dersom Norge blir involvert i krig.

– **Valget om å forsvare landet tok jeg for lenge siden**

En ny undersøkelse gjennomført av Sentio for Universitas viser at Oslostudenter uroer seg over krig og konflikt. 78 prosent svarer at de er svært, ganske eller litt bekymret for krig. Kun 21 prosent svarer at de ikke er bekymret, mens én prosent svarer at de ikke vet. Ovesen Berg har derimot

vært forberedt på en slik situasjon lenge.

– I Forsvaret sier man *når* krigen kommer, ikke *om* krigen kommer, sier Ovesen Berg.

Fra uro til handlekraft

Også tall fra Norad viser en liknende frykt generelt i befolkningen. Tre av fire nordmenn er bekymret for krig og konflikt, ifølge en undersøkelse fra januar. For noen forblir krig en ren bekymring, andre tar konkrete valg ut fra uroen. Ovesen Berg er en slik student. I dag har han lagt Forsvaret bak seg og studerer statsvitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO). For ham var den urolige verdenssituasjonen avgjørende for studievalget.

– Jeg vil si det var grunn nummer én. Jeg valgte statsvitenskap fordi jeg synes at beredskap og samfunnsengasjement er gøy. Det føles riktig og ekte ut.

Ekspert: – Folk kan bli passive

Iver B. Neumann er en sentral forsker på krig og geopolitisk uro. Interessen for Russland og internasjonale forhold begynte på Forsva-

rets russiskkurs tidlig i karrieren. I dag er han direktør ved Fridtjof Nansens Institutt (FNI) og har brukt mange år av forskerkarrieren sin på å forstå diplomati og særlig Russland. Han mener Sentios undersøkelse fremstår som troverdig.

– Tallene fra undersøkelsen anser jeg som realistiske. Sjanse for at vi får et storskala angrep på Norge, er ikke så store. De er der, men de er ikke så store.

Videre viser Neumann til hvordan mediebildet er fullt av dystre og skumle nyheter, noe som dessverre kan lede til at folk blir passive. Heldigvis har han langt fra mistet troen på studentene.

– Problemet med den typen oppslag er alltid at folk kan bli passive. Det er hovedgrunnen til at jeg synes det er så veldig gledelig at unge mennesker nettopp

blir litt redde, men svarer på dette på aktivt vis.

– **Kjenner meg absolutt igjen**

Tilbake på Blindern møter vi statsvitenskapsstudent Andrea Kolstad Mortvedt (22). Hun forstår at mange studenter er redde:

– Jeg kjenner meg absolutt igjen. Med det sagt, hvis spørsmålet er om jeg er redd for at Norge skal bli involvert i en krig innen de neste fem årene, så tenker jeg jo egentlig ikke det. Men man føler jo at man generelt kan bli påvirket av den geopolitiske situasjonen og krig, fordi det er så mye av det i verden.

Da hun var i førstegangstjenesten etter at krigen i Ukraina hadde brutt ut, bidro krigen til et alvorlig bakteppe, forteller hun. Denne virkelighetsforståelsen har Kolstad

Undersøkelsen fra Sentio Research

- + Undersøkelsen er gjennomført av Sentio Research på vegne av Universitas.
- + Den ble gjennomført i perioden 9. - 25. januar 2026 blant et tilfeldig trukket utvalg på 300 studenter ved utdanningsinstitusjoner i Oslo.
- + Feilmarginene varierer fra 3,4 prosentpoeng ved verdier på 10 prosent til 5,7 prosentpoeng ved verdier på 50 prosent.

Mortvedt tatt med seg videre i livet:

– Man blir jo preget av det.

Hun hadde sett for seg en annen retning i livet før tiden hennes i Forsvaret og invasjonen av Ukraina.

– På videregående gikk jeg mest realfag, så det lå veldig lenge an til at jeg studere til å bli ingeniør. Selv om jeg var god i det, så syns jeg ikke det virket like interessant.

Kolstad Mortvedt har blant annet valgt russisk språk og områdekunnskap som fordypning på statsvitenskap, i tillegg til å være aktiv i Youth Atlantic Treaty Association (YATA).

– Jeg interesserer meg jo fortsatt veldig for forsvars- og sikkerhetspolitikk. Så jeg kunne godt tenkt meg å komme tilbake innenfor samme felt, om ikke i uniform.

I dag er hun reservist. Det betyr at hun på grunn av militærbakgrunnen hennes, kan bli kalt inn ved en eventuell krise eller krig. Oppdraget gjør at hun føler seg mer forberedt.

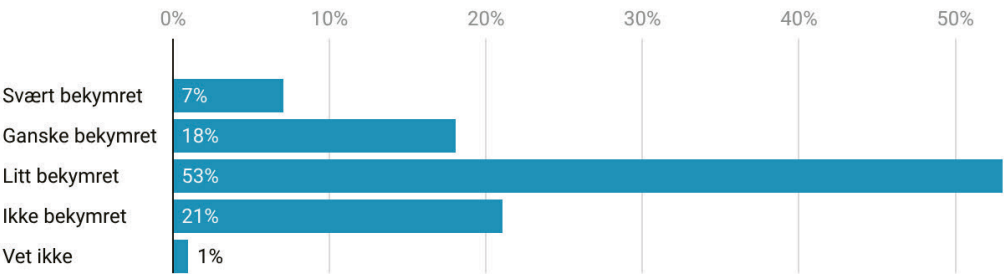
– Hvis det skjer noe, så vet jeg også veldig godt hva jeg kommer til å gjøre. Og det er jo også en trygghet i.

Andre veivalg

Stillinger som har med utenriks-, forsvars- og sikkerhetspolitikk å gjøre har flere steder sett økte søkertall den siste tiden. Eksem-

Studentundersøkelse

Hvor bekymret er du for at Norge vil bli involvert i en krig innen de neste fem årene?

Feilmarginene varierer fra 3,4 prosentpoeng ved en 10/90-fordeling til 5,7 prosentpoeng ved en 50/50-fordeling.
Grafikk: Karen E. Seierstad • Kilde: Sentio • Laget med Datawrapper

IMPONERT: Iver B. Neumann skryter over hvordan studenter snur frykt til handlekraft.

pelvis har både Utenriksdepartementet (UD) sitt aspirant- og administrantopptak sett en betraktelig økning i antall søkere, ifølge Altinget. I tillegg har Forsvarets Forum skrevet om en økning i antall søkere til Forsvarets utdanninger. Totalt søkte 3518 personer seg til utdanning i Forsvaret i 2024, en økning fra 3030 søkere i 2024.

Kolstad Mortvedt tror det kan være en sammenheng mellom de

Enkelte eldre skal ha det til at unge er så passive. Her ser vi det stikk motsatte

Iver B. Neumann,
direktør Fridtjof Nansens Institutt

økte søkertallene og frykten for krig.

– Jeg tror veldig mange har fått øynene opp for temaer som sikkerhetspolitikk og krig, kanskje særlig etter fullskalainvasjonen av Ukraina. At det ble enda mer: «nå er det rett ved oss». Det føltes mer ekte for folk.

Neumann fra FNI mener det er flott at søkertallene til UD's aspirant og administrantopptak har gått opp.

– Uten et datagrunnlag er det umulig å vite hvorfor søkertallene har gått opp. Men med det sagt ville man nok sett en nedgang i søkertallene til UD dersom mennesker var passive. Det motsatte skjer. Det betyr at disse menneskene som snakker om hvor slappe ungdommen er tar feil.

Alle har noe å bidra med

Tidligere grensevakt og yrkessoldat Ovesen Berg mener mange studen-

ter har måttet ta et oppgjør med seg selv siden fullskalainvasjonen av Ukraina i 2022.

– Jeg tror man har to hovedmekanismer: Enten så lener man seg inn i usikkerheten og velger ut fra det, kanskje har man til og med en plan for hva man vil bidra med, også er det de som trekker seg unna og ikke vet hva de kan bidra med.

Like fullt mener han flere undervurderer seg selv og deres mulighet til å bidra.

– Da er det jo ikke et spørsmål om hva du studerer, eller hva du kan og ikke kan. Da handler det mer om at du har lyst til å ta vare på de du er glad i.

I februar skrev Universitas om hvordan kun én av ti studenter vil gå i krig for Norge. Ovesen Berg tror at flere egentlig har lyst til å hjelpe til, men på grunn av måten man definerer krig og motstand, vet de ikke hva de kan gjøre.

– Hvorvidt man føler man har noe å bidra med, kommer av hvordan man definerer hva en krig er, sier Ovesen Berg og utdyper:

– Hvis man forholder seg til krig som kun skyting og vold, så er det nok lettere å trekke seg unna, men om det starter med medmenneskelighet og kritisk tenkning så har alle noe å bidra med.

Jeg kjenner meg absolutt igjen

Andrea Kolstad Mortvedt (22),
student ved UiO

Kanskje er det dermed ikke så langt fra forelesningssal til forsvarsvilje likevel. Og om ikke du ikke må i skyttergravene, kan du vel i det minste møte opp i seminar.

universitas@universitas.no

STUDENTJOBB

EGEN SJEF: Ginoo Braveboy (22) liker fleksibiliteten jobben som selvstendig næringsdrivende frisør gir.

Veien til gode fades

Uten planer om å bli frisør, startet Ginoo Braveboy (22) å se fade-tutorials på Youtube. Nå finansierer blindernstudenten studielivet med saks og maskin.

Studentjobb

Tekst Max Tømmeraa-Thill
Foto Adrian Heggem Misfjord

– Det var litt tilfeldig egentlig, forteller Neo Maxmilian Iiniwa Ápsskootsiyiwa Korsnes Braveboy (22), som bare kaller seg Ginoo Braveboy.

Etter det som begynte som en ren interesse for *fade-tutorials* på Youtube, tok det ikke lang tid før veien videre pekte mot frisøryrket.

– Jeg tror jeg så på det i et halvt år, og så en dag tenkte jeg: «Hvorfor ikke bare prøve?» forteller han til Universitas.

Da en av farens venner tilfeldigvis nevnte Braveboys interesse for hårklipping til sin egen frisør, fikk han kort tid etter prøve seg i sin første frisørjobb.

I dag, seks år senere, jobber Braveboy som selvstendig næringsdrivende frisør i en frisørsalong på Sinsen, samtidig som han går førsteåret på kultur og kommunikasjon ved Universitetet i Oslo (UiO). Han klipper fortsatt mye fades og har spesialisert seg særlig på afrohår.

Sjef over egen arbeidstid

Som selvstendig næringsdrivende leier Braveboy en stol i en frisørsalong som er felleseie for alle som jobber der. Det gjør at han kan legge opp jobbhverdagen slik han ønsker, noe som passer godt i kombinasjon med en hektisk studiehverdag.

For å være ærlig er det bare vibes altså

Ginoo Braveboy (22), kultur- og kommunikasjonsstudent og frisør

– Jeg kan egentlig jobbe så mye jeg vil. Det er det som er en av de beste tingene med å være frisør, sier han.

Likevel har han satt som standard å jobbe to til tre dager i uka mens han studerer.

– Er det noen andre du jobber med som også er studenter?

– Ja, det er noen faktisk. Men de fleste jeg kjenner jobber kun

Universitas sjekker ut studentenes deltidsjobber

som frisør, sier han.

– Man er like engasjert i jobben som de som jobber fulltid, samtidig som man må balansere det ved siden av studier.

Terapi i frisørstolen

Det aller fineste med frisørjobben synes Braveboy imidlertid er de mellommenneskelige relasjonene man skaper.

– Man blir nesten en ukvalifisert psykolog. Alle kundene man møter har gått gjennom forskjellige ting, og hatt forskjellige hverdager. Så man får litt perspektiv. Det er en *blessing* for min del, forteller han.

– Vil du si at det er noe du får bruk for i studiesammenheng?

Man blir nesten en ukvalifisert psykolog

Ginoo Braveboy (22), kultur- og kommunikasjonsstudent og frisør

– For å være ærlig er det bare *vibes* altså, ler Braveboy.

– Men hvis jeg skal svare mer kritisk, så vil jeg si at det er nyttig når det gjelder kommunikasjon. Gjennom barndommen var jeg en veldig stille og sjenert person. Det å bli frisør hjalp meg med å komme litt ut av skallet mitt.

Populær hos kundene

Før han begynte på UiO, jobbet Braveboy fulltid som frisør. Det kan ha skapt et lite luksusproblem.

– Når du bygger opp et navn og mange vil klippe seg hos deg kan det bli litt mye å skulle håndtere. Spesielt når man går fra å jobbe fulltid til deltid.

– Ja, for du har kanskje mange kunder som bare vil gå til deg, eller?

– Jeg har ikke sagt noe, men jeg har i alle fall kunder som er fornøyde, smiler Braveboy.

– Dårlige fades ødelegger folk

Selv anbefaler Braveboy frisøryrket på det varmeste, spesielt til studenter.

– Det er en av de beste jobbene man kan ha ved siden av studier, forteller han entusiastisk.

– Så lenge man setter av litt tid til å lære seg det da.

– Har du noensinne skamklypt noen?

– Det skjedde nok litt, i hvert fall i starten, begynner Braveboy.

– Selv hvis man vet akkurat hva man skal gjøre, hjelper ikke det når du skal gå fra teori til praksis. Hårklipping baserer seg jo på mengdetrening, fortsetter han.

– Dårlige fades ødelegger folk. Men det er en del av prosessen, sier han.

universitas@universitas.no

– Guttene har vært høylytte

Forskjellene mellom kvinner og menn øker i politikken. Kommunikasjonen må bli bedre, mener tre kvinnelige politikere på høyresiden.

Mangler!

Tekst Nora Geiran Dingstad
Foto Hans Andreas Sem Lossius / Fotoklubben

– Vi gjorde det ekstra godt blant unge menn, men det betyr ikke at vi gjorde det dårlig blant unge kvinner, sier Angelika Bjørnerud om Fremskrittspartiets (Frp) valgresultat i høst.

Hun er fylkesleder i Oslo FpU, og vararepresentant på Stortinget for Frp. I tillegg studerer hun juss ved Universitetet i Oslo.

I januar deltok hun i en panel-samtale arrangert av Foreningen for alle konservative studenter (Faks). Samtalen hadde temaet «Kvinnenes høyrebølge».

Et mønster som går igjen

Ved høstens stortingsvalg stemte 38 prosent av menn under 35 år på Fremskrittspartiet, viser Statistisk sentralbyrås valgundersøkelse. Samtidig fikk Sosialistisk Venstreparti (SV) 17 prosent av stemmene blant kvinner i samme alder.

«Det er sant at man ser økende tendenser til kjønns-gap i stemmegivning, særlig blant unge og i den såkalte generasjon Z», skriver forsker ved Institutt for samfunnsforskning, Stine Hesstvedt, til Universitas.

Mønsteret er å kjenne igjen i mange vestlige land, forklarer hun.

«Polariseringen skjer fordi unge trekkes til ytterkantene; unge menn til høyrepopulistiske partier og unge kvinner til ytre venstre og grønne partier».

– Guttene har dominert

Kort tid etter stortingsvalget startet en omfattende likestillingsdebatt, som blant annet tok for seg unge konservative stemmer og «trad-wifes».

– Man ser flere unge konservative kvinner som bruker stemmen og har vært offentlige i samfunnsdebatten. Jeg tror det er viktig for å nansere høyrebølgen, at vi ser at den faktisk ikke bare består av menn, men en del kvinner også.

Det sier leder i Kristelig Fol-

PANEL: Foreningen for alle konservative studenter (Faks) arrangerte i januar en panelsamtale om kvinnenes høyrebølge.

kepartis Ungdom (KrFU), Ingrid Olina Hovland.

Frps Bjørnerud er enig, og hevder at flere og flere kvinner trekker mot hennes parti.

– Vi har fortsatt en jobb å gjøre, men jeg ser at vi har kommet ganske langt. Så tror jeg bare at guttene har vært så høylytte og dominert så mye at man har sett på det

Jenter er hverandres største fiende i samfunnsdebatten

Oda Oline Omdal, jussstudent, fylkestingsrepresentant for Høyre og rådgiver

som en guttetrend, sier hun.

På tross av at kjønnsforskjellene øker, tar flere kvinner plass på høyresiden, mener Bjørnerud.

– Vi ser at flere kvinner tørr å ta samfunnsdebatter, deltar og lager egne podkaster. Det synes jeg absolutt vi skal snakke mer om, og hylle.

Hesstvedt mener på sin side at selv om unge kvinner også stemte på Frp ved høstens valg, er det en «overdrivelse» å kalle det en «kvinnelig høyrebølge».

«Det kommer i så fall an på hva man legger i begrepet høyrebølge, om det er snakk om en kortvarig velgerforflytning eller er snakk om grunnleggende verdiendringer», mener hun.

– Kan alltid bli bedre

Kjønnsforskjellen var historisk stor, forklarer Hesstvedt. Hun understreker at disse forskjellene går i bølger, men viser til økt valgdelaktelse som en mulig årsak.

«Det som også var interessant

ved dette valget, var at unge menn under 25 ble mobilisert ganske voldsomt, med en oppgang på 12 prosent i valgdeltakelse», forklarer hun.

På spørsmål om det er noen saker Frp ikke dekker godt nok, som unge kvinner kanskje savner, mener Frps Bjørnerud at de er flinke til å «spørre hva folk savner av politiske løsninger».

– Jeg personlig kommer ikke på noen saker vi ikke dekker, men tar gjerne en prat med de som har forslag og ideer, for man kan alltid bli bedre, sier hun, og legger til at det kanskje handler mer om kommunikasjon enn politikken.

– Bør passe oss

Oda Eline Omdal er fylkestingsrepresentant i Agder fylke og rådgiver i Høyre. Hun mener at kvinner ofte har saker som vekker følelser som hjertesaker, og peker blant annet på abort, innvandring, flyktningpolitikk og Palestina.

– Det er venstresiden som tradisjonelt har eierskap til de sakene. Det tror jeg er den naturlige forklaringen til at flere kvinner stemmer på venstresiden.

– Var sakene Høyre løftet i valgkampen treffende for deg, som ung kvinne?

– Jeg tror man får litt tunellsyn når man står på innsiden av det, fordi man er enig i det som blir sagt

uansett. Men jeg tror vi undervurderte hva det betyr å ha en god blanding av saker, svarer Omdal.

KrFU-leder Hovland mener høyresiden fremstilles som «kalde» enn venstresiden.

– Det kan ha noe å gjøre med de som har stått i front og representert denne dreiningen, for eksempel «Gutta» og andre aktører. Noen kvinner kan føle seg litt fremmedgjort i den bevegelsen, på grunn av den typen kommunikasjon, sier Hovland.

Ifølge forsker Hesstvedt handler en høyrebølge i Norge mer om «klassiske saker i norsk politikk», heller enn verdispørsmål.

Noen kvinner kan føle seg litt fremmedgjort

Ingrid Olina Hovland, leder av KrFU

«Vi bør passe oss for å importere forståelser og debatter fra USA om trad-wives og økt likestillingsmotstand til en norsk kontekst der støtten til likestillingsprosjektet tross alt er relativt høy og stabil i alle aldersgrupper og blant begge kjønn».

– Jenter er hverandres største fiende

Ifølge Omdal, koster det mer å være kvinne på høyresiden enn venstresiden.

Hun viser til Hovlands uttalelse om abort som skapte stor debatt i

høst. I Jenny Huses podkast *Bruttalt ærlig* fikk hun spørsmål om kvinner som blir gravide etter voldtekt burde bære frem barnet.

Hovlands svar var ja. Det skapte reaksjoner.

– Jeg mener det understreker at det vekker mer følelser hos folk når en kvinne sier det. I tillegg er jenter hverandres største fiende i samfunnsdebatten. Man hever terskelen for hverandre, fordi det vekker mye følelser i oss, hevder Omdal.

Etter Hovlands uttalelse, startet TikTok-influenser Anine Olsen en underskriftskampanje som krevde at Hovland skulle trekke seg som leder av KrFU.

– Jeg opplevde at andre politikere og samfunnsdebattanter gjorde det til noe det ikke var. Da er det heller det som skremmer folk, og ikke budskapet, mener Hovland.

Hun beskriver budskapet som «at man har et menneskesyn som tilsier at alle mennesker har en unik og ukrenkelig verdi».

– Det er egentlig et av de mest kjærlige budskapene, mener jeg. Men jeg skjønner at hvordan det ser ut kan virke skremmende for folk, og skremme andre fra å delta i samfunnsdebatten.

Omdal understreker at hun ikke er enig med Hovland, men forsvarte i høst KrFU-lederens rett til å ytre seg.

– Da fikk jeg høre at det bare var min måte å skjule at jeg var enig med henne på. Man opplever i stor grad å bli ilagt meninger man egentlig ikke har, sier hun.

Opplever hets

Ansvar for å ikke hause opp saker, ligger på alle, mener Hovland.

– Vi må møte uenighet på en god og saklig måte, og ikke spille ting opp og gjøre det til noe det ikke var.

Det kan være krevende å stå i ubehagelige debatter som ung kvinnelig politiker, forteller Bjørnerud. Hun opplever selv å få stygge kommentarer, gjerne fra anonyme brukere på sosiale medier.

– Når man er ung og ny i politikken, er man kanskje ikke helt forberedt på det trykket, og hvor slemme enkelte kan være på sosiale medier, forklarer Bjørnerud. Hun understreker at de fleste likevel er hyggelige, men at det er spesielt viktig at kvinner støtter hverandre på tvers av politikken.

– Vi ser at flere jenter er varsome med å ytre seg, og da er det viktig å støtte hverandre, for å sørge for at jentene blir i politikken og at flere jenter tørr å bli med.

– Det føler jeg er et samfunnsoppdrag som egentlig alle må være med på, avslutter Bjørnerud.

GRUNNSKOLELÆRERER MINST FORNØYD IGJEN: Oslomet skårer lavest i landet

GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGEN:
Jorid Tornes Kristensen er ikke alene om å være misfornøyd med grunnskolelærer utdanningen ved Oslomet.

Studentbarometeret fra 2025 viser at grunnskoleutdanningen har en jobb å gjøre. Student ved Oslomet forteller om dårlig organisering og manglende struktur på studiet.

Studentbarometeret 2025

Tekst Josefine Løken
Foto Adrian Heggem Misfjord

Etter flere år på bunn, viser tall fra Studiebarometeret 2025 at grunnskolelærerutdanningen igjen er den utdanning i Norge med lavest samlet tilfredshet. Dette til tross for en økning fra 2024.

En som er misfornøyd med utdanningen, er student Jorid Tornes Kristensen (25). Hun går grunnskolelærer 1-7 ved Oslo-

met, og tar en master i kunst og håndverk. Hun beskriver studiet som preget av dårlig organisering, manglende struktur og store variasjoner i undervisningskvalitet.

– Jeg synes det er skikkelig vanskelig å være student på Oslomet slik det er nå.

– Har dere ikke en plan?

Kristensen er imidlertid ikke alene om å være misfornøyd med studiet. Utdanningen for grunnskolelærer trinn 1-7 ved Oslomet har landets minst fornøyde studenter, ifølge Studiebarometeret. På ska-

laen fra 1-5 over hvor tilfredse de er, er resultatet bare 2,7.

Rapporten peker spesielt på organisering som en av hovedårsakene til lav tilfredshet blant grunnskolelærerstudenter. Dette samsvarer med Kristensens erfaringer. Hun trekker frem eksempler som manglende korttilgang, doble bookinger av forelesninger, uforutsigbar organisering av pensum og mangelfull informasjonsflyt mellom fakultetene.

Ifølge Oslomet-studenten er ikke dette enkeltstående hendelser, men noe som preger hele studiehverdagen.

– Studiet virker veldig lite planlagt. Jeg savner en tydelig retning og en rød tråd gjennom hele løpet. Det er mye som føles tilfeldig. Hun peker på betydelige variasjo-

Studiebarometeret 2025

- + Studiebarometeret er landets største studentundersøkelse, og utføres av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir).
- + I Studiebarometeret svarer studenter fra andre året på bachelor og siste året på master på spørsmål om hvor fornøyde de er med studieprogrammene de går på, og en rekke andre spørsmål om studieadferd og kvalitet.
- + Spørsmålene de svarer på har en skala fra 1-5, der 1 er dårligst og 5 er best.
- + Grunnskolelærerutdanningen har landets laveste overordnede tilfredshet med snitt på 3,6, sammenlignet med samlet gjennomsnitt på 4.
- + Utdanningen skårer absolutt lavest av alle utdanningstyper på organisering av studieprogrammet.
- + Oslomet havner dårligst ut av alle som tilbyr grunnskolelærerutdanningen. Kun 42 prosent av lærerstudentene deres er tilfreds, mens hele 20 prosent er direkte misfornøyde.

ner mellom emner og forelesere. «Har dere ikke en plan?» spurte hun seg under en forelesning hvor studentene ble bedt om å foreslå hva neste foreleser skulle snakke om.

Nasjonal trend

Tallene fra Oslomet følger en nasjonal trend hvor grunnskole- og lektorutdanninger skårer dårlig på trivsel. Forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland (Ap) er tydelig på at universitetene nå må undersøke nærmere for å finne ut hvorfor studentene er misfornøyde.

– Det er kjempeviktig at lærestedene graver mer i hvorfor de skårer så dårlig, og finner ut hvordan de kan bli bedre, sier Aasland.

Hun peker på at Kunnskapsdepartementet nå utvikler to nye rammeplaner, altså overordnede retningslinjer om hvordan noe skal styres, for å gi institusjonene mer frihet.

– Vi jobber med å utvikle nye rammeplaner. Vi ønsker å gjøre rammeplanene mer felles, men samtidig gi betydelig handlingsrom til de enkelte lærestedene, forklarer Aasland og trekker frem at de nye rammeplanene skal fjerne mye av detaljstyringen som i dag kan oppleves som et hinder for god organisering lokalt.

Selv om Aasland ber institusjo-

nene ta sitt ansvar, mener hun at studentene selv også har en jobb å gjøre.

– Min klare oppfordring til studentene er å engasjere seg i aktivitet ved siden av studiene. Det gir en utrolig viktig erfaring, sier Aasland.

– Vi har et forbedringspotensiale

Instituttleder for grunnskoleskole- og faglærerutdanningen ved Oslomet, Vibeke Bjarnø, ønsker ikke å kommentere enkeltsaker. Men understreker at de tar resultatene fra studentbarometeret på alvor.

– Vi er selvfølgelig ikke fornøyde med at studentene våre skårer lavt på samlet tilfredshet, sier Bjarnø.

Hun peker på at utfordringene i stor grad handler om rammebetingelser og logistikk fremfor det faglige innholdet.

– Vi ser at vi får høyere skår på de faglige bitene som undervisning og vurderingsformer, men at utfordringene ligger i det organisatoriske rundt. Vi er en stor utdanning med mange fag. Det stiller høye krav til koordinering, og der ser vi at vi har forbedringspotensial, forklarer hun.

Bjarnø mener at mye av dagens struktur skyldes strenge nasjonale føringer som universitetet har vært «veldig lojale» mot. Hun ser imidlertid et lyspunkt i de nye rammeplanene som er på vei.

– Det faglige handlingsrommet blir større, og det er positivt. For eksempel blir utveksling enklere å få til hvis det er færre krav man må innfri.

– Det er jo nettopp styring og organisering som går dårlig hos dere i dag. Er det ikke en utfordring å få mindre styring ovenfra hvis dere allerede sliter med logistikken?

– Den felles rammeplanen som kommer nå, er ment å være mindre styrende. Det gir oss muligheter til å få til mer sammen med studentene og gjøre mer frie valg, svarer instituttlederen.

Felles ansvar

Instituttlederen mener undersøkelsen viser et sammensatt bilde. Hun forteller at studentene i fritekst-tilbakemeldinger, som er utelatt i selve rapporten, klager på at de har for mye å gjøre og at det er mange arbeidskrav. Deretter ønsker hun å utfordre studentene.

– Jeg vil utfordre studentene. Det er vår erfaring at de som virkelig er til stede og engasjerer seg er de som trives godt og får gode resultater, sier Bjarnø.

Hun understreker at lærerutdanningen er et fulltidsstudie, og at studentbarometeret viser at lærerstudenter jobber alt for lite med studiet.

– Da er det noe som ikke går opp, understreker hun.

Bjarnø avviser at hun skyver ansvaret over på studentene, men påpeker at tiltakene deres ikke virker hvis ingen dukker opp.

– Vi skal ta vårt ansvar og jobbe med tiltakene våre, men hvis studentene ikke er til stede på dem, så hjelper de ikke.

Mellom lesesal og lu

For norsk-iranske studenter er krigen i Midtøsten ikke bare nyheter, det er familie, venner og en del av deres egen historie. Vi spurte tre norsk-iranske studenter hvordan det oppleves å studere i Norge mens hjemlandet er i konflikt, og hva som gir dem håp.

Iran

Tekst Nora Geiran Dingstad
Foto Jesper Solomon og Adrian Heggem Misfjord

– Det er en kjiplig følelse å ikke kunne gjøre noe med situasjonen, men samtidig må man leve med det, sier Amir Gharib (25).

Han er masterstudent i informatikk ved Universitetet i Oslo (UiO). Gharib levde sine tolv første år i Irans hovedstad Teheran før familien flyktet via Tyrkia til Norge, etter at farens arbeid som journalist gjorde det farlig å bli værende.

Da det iranske regimet slo kraftig ned på protestene i januar, startet han en underskriftskampanje for å få Norge til å revurdere sine diplomatiske relasjoner til Iran. Universitas omtalte kampanjen i januar.

På spørsmål om han kjenner på skyld for å være trygg i Norge mens andre iranere lever i fare, svarer han:

– Jeg føler ikke så mye skyld. Det er mer et ansvar. Det er det samme en nordmann ville følt hvis du bodde i Iran og det ble krig i Norge, sier Gharib.

– Ambivalente følelser

Amerikanske og israelske bombeangrep har siden lørdag blitt utført mot Iran. USAs president Donald Trump mener angrepene var preventive. Iran har svart med luftangrep over hele Midtøsten, rettet mot Israel og amerikanske baser i gulfstatene.

Farmasistudent Ayda Nabati (22) ved Oslomet kom til Norge for tre år siden som politisk flyktning, på grunn av morens arbeid som forfatter. Hun er ikke overrasket over at krigen har brutt ut, men beskriver også en følelse av nummenhet.

– Vi har alltid hørt «death to Israel, death to USA» på skolen. Nesten alle visste at dette kom til å skje en dag, sier Nabati.

Når det nå skjer, opplever hun det vanskelig å vite hva hun skal føle.

Uro og konflikt i Iran

+ 28. februar innledet amerikanske og israelske styrker bombeangrep mot Iran.

Som svar har Iran iverksatt angrep over hele Midtøsten, rettet mot Israel, + samt gulfstater som huser amerikanske flybaser.

Siden angrepets start er 1097 sivile drept i Iran, 181 av dem er barn + under 10 år.

Irans statsoverhode, Ayatollah Ali Khamenei, ble ifølge iranske kilder + drept i angrepene. Han hadde sittet ved makten i 36 år.

Siden nyttår har det vært omfattende protester mot regimet i flere iranske + byer som har blitt slått hardt ned på av myndighetene.

På grunn av full internettblokkade varierer de offisielle anslagene, + men tallet ligger på mellom 3000 og 30.000 sivile dødsfall.

Kilde: BBC, NRK, Aftenposten

– Før var jeg frustrert og gråt ofte. Hvis jeg ser en video av noen som blir drept på gata nå, er det ganske stor sjans for at jeg ikke føler noe. Det skjer så mye på så kort tid at du bare blir nummen, sier Nabati.

Fortvilelse og motivasjon

Nabati opplevde at uroens tyngde traff midt i eksamensperioden.

– Da det skjedde 7. og 8. januar, hadde jeg organisk kjemi-eksamen om en uke. Jeg hadde nesten null konsentrasjon.

Hun forteller at mange i hennes generasjon har demonstrert mot styresmaktene, og betalt en høy pris.

– En gang så jeg at en jente med samme alder og etternavn som meg hadde blitt drept. Jeg tenker på henne hele tiden. Hva er egentlig forskjellen mellom meg og henne?

Skyldfølelsen blir en drivkraft til å bidra, selv om man befinner seg på et trygt sted langt vekk fra konflikten.

– For å ha det litt bedre tenker jeg at jeg må være aktiv. Jeg må gjøre mitt beste i livet for å fortjene det livet jeg har fått.

– Etter hvert blir man litt avstumpet, legger Nabati til.

Nima Mazogi (25) studerer internasjonale studier ved UiO. Han er født og oppvokst i Norge, men har kurdiske foreldre fra vest i Iran. Da 12-dagers krigen mellom Israel og Iran brøt ut i fjor sommer, var foreldrene hans på ferie i hjemlandet.

– Jeg har aldri vært så stressa i mitt liv, sier Mazogi.

Samtidig forteller han at følelsen av nummenhet også kan vokse når konflikten blir mange,

REVOLUSJON: Amir Gharib (25) håper konflikten kan lede til en folkebevegelse som innsetter nye, sekulære ledere i landet.

og at følelsene er sterkere når det gjelder de som står han nær.

– Dette er ting som først og fremst rammer de som faktisk lever midt i det. Jeg er bare glad for at foreldrene mine er her nå, og ikke der.

Han beskriver hvordan han knapt sov, spiste eller klarte å konsentrere seg under 12-dagers krigen.

– Nå er det tredje gangen Iran er i konflikt på ett år. Etter hvert blir man litt avstumpet. Selv om man ikke støtter Khamenei-regimet, betyr ikke det at man støtter innblanding fra land som allerede har «rævkjørt» landet ditt. Man må tenke over hva det egentlig er man heier på.

Mazogi følger nøye med på hvordan konflikten omtales og stiller seg kritisk til de som ønsker angrepet velkommen.

– Det er jo regimeskifte mange snakker om. Men samtidig dør barn, boligstrøk bombes. Det kommer på bekostning av enorm lidelse. Det er ikke et nullsumspill.

Han peker på erfaringene fra land som Afghanistan og Irak, som begge har opplevd ameri-

kansk intervensjon med langvarige negative konsekvenser for landene.

– Hver gang stormakter blander seg inn, ser vi at det ofte blir verre for folk på bakken. Det vokser ikke et egalitært samfunn av maktbruk og drap på sivile, spør du meg.

– Vi har et alternativ

For informatikkstudenten Gharib har krigen gjort tilhørigheten sterkere.

– Det er kanskje en tid hvor jeg føler meg mer iraner, sier Gharib.

Samtidig som han studerer mot en grad i informatikk, følger han kontinuerlig med på nyhetene fra hjemlandet.

– Før krigen kom, gikk jeg rundt og ventet på den. Jeg satt oppe til tre-fire om natta for å se om det skjedde noe.

Gharib mener løsningen må komme innenfra.

– Det er en kamp iranere selv har startet og jobbet for lenge. Målet er et demokratisk system. Et sekulært system, hvor religion og politikk ikke er blandet.

Han viser til tidligere kronprins i Iran Reza Pahlavi II, som ønsker

et overgangsstyre og rask folkeavstemning.

– Vi har et alternativ. Det er ikke Irak eller Afghanistan. Mange iranere vet at dette er et annerledes case, sier Gharib.

Å være talsperson – frivillig eller ufrivillig

Alle tre forteller at medstudenter har tatt kontakt i forbindelse med urolighetene. Følelsen av å være talsperson for konflikten oppleves både som omsorg og slit.

– Jeg får mange meldinger, sier Mazogi.

– Jeg føler at jeg må representere litt, men det kommer fra empati og oppriktig bekymring. Hvis jeg kan forklare mer nyansert, så er det fint.

Gharib opplever det annerledes nå.

– Vanligvis er det hyggelig å forklare. Men nå er det kanskje på et punkt hvor man selv heller ikke vet hva som skjer.

Nabati setter pris på at medstudenter viser omtanke, men også på å få være i fred.

– De spør hvordan det går med meg. De forstår at det er tungt. De

ftangrep

BIDRAR FRA AVSTAND: Ayda Nabati (22) flyktet fra Iran av politiske årsaker for tre år siden og sprer informasjon og kunst på en åpen bruker for å bidra der hun kan.

spør ikke så mye om politikk, og jeg setter pris på det.

Håp på ulike premisser

Når de blir spurt om fremtiden, både til Iran og for seg selv, er svarene forskjellige.

Mazogi håper en dag å kunne reise tilbake uten frykt.

– Det gir håp at det finnes et konkret alternativ. Et overgangs-styre, frie valg, og et sekulært demokrati. At religion og politikk skilles.

Nabati finner håp i tegn til svekkelse av regimet, spesielt dødsfallet til den tidligere stats-lederen Ayatollah Ali Khomeini.

Jeg føler ikke så mye skyld. Det er mer et ansvar

Amir Gharib (25), student ved UiO

– Jeg vil kunne besøke fettere og kusiner, se landet foreldrene mine er fra. Men jeg ser ikke for meg at det skjer på mange år.

Han er skeptisk til at ytre maktbruk kan skape det Iran trenger.

– Ja, kanskje får man ønsket utfall. Men hvis tusenvis må dø og regionen ødelegges igjen, er det ikke verdt det.

For Gharib handler håpet om systemendring.

– At dette faktisk kan ta slutt, gir meg håp. Jeg har en offentlig profil hvor jeg informerer gjennom kunst og nyheter. Det er min måte å bidra på.

Selv om de tre studentene står på ulike sider i spørsmålet om internasjonal innblanding og politisk strategi, deler de én erfaring: Å være student i Norge mens hjemlandet er i krig er en konstant mental dobbelthet.

universitas@universitas.no

ARKIFOTO: JONAS SANDBØE

REKORDÅR: Forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland kaller 2025 for et rekordår i studentboligbygging.

731 NYE STUDENTBOLIGER I OSLO: Regjeringen lover videre satsing

Oslo får 881 nye eller oppgraderte studentboliger i 2026. Det skjer etter at regjeringen har bevilget 1,3 milliarder kroner til studentboliger over hele landet.

Studentboliger

Tekst Oscar Alexander Undahl

På spørsmål fra Universitas om dette er nok i en by med landets høyeste leiepriser, svarer forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland (Ap) at regjeringen over tid har prioritert byggingen av nye studentboliger.

– Den klart største enkeltutgiften for de fleste studenter er husleie. Ett av de viktigste grepene vi kan gjøre for å bedre studentenes økonomi, er å bygge flere rimelige studentboliger, sier Aasland til Universitas.

Hun kaller fjoråret for et rekordår i studentboligbygging.

– Det har aldri blitt ferdigstilt så mange studentboliger som i 2025, og det har aldri vært så mange under bygging som nå. Vi har prioritert dette over flere år, og det gir resultater, sier Aasland.

1,3 milliarder nasjonalt

Studentboligbyggetallene kommer fra en felles pressemelding publisert 24. februar av Aasland og kommunal- og distriktsminister Bjørnar Selnes Skjæran (Ap).

Der går det frem at regjeringen i 2026 gir 2000 tilsagn, altså økonomiske forpliktelser til 2000 studentboliger, om til-

skudd til bygging og rehabilitering av studentboliger.

Et tilsagn betyr i dette tilfellet at staten forplikter seg til å gi økonomisk støtte til ett boligprosjekt eller én hybelenhet, innenfor en fastsatt tilskuddsramme.

Samlet skal tilsagnene bidra til 2311 hybelenheter.

Av de 2000 boligene er 1623 nybygg eller ombygging, mens 377 er rehabilitering.

I Oslo får Studentsamskipnaden SiO tilskudd til 556 nye studentboliger og rehabilitering av 105 studentboliger. Totalt vil dette gi SiO 706 nye og rehabiliterte hybelenheter. I tillegg får Diakonhjemmet Studentsamskipnad tilskudd til 175.

Totalt gis det støtte til 881 hybelenheter i Oslo. SiO får også tilskudd til 265 hybelenheter i Lillestrøm.

Ikke mål om lik dekningsgrad

Dekningsgraden for studentboliger i Oslo og Akershus ligger på litt over 14 prosent. I andre studiebyer er den langt høyere. Til sammenligning er dekningsgraden på 35 prosent i Indre Finnmark og 30 prosent i Ås.

Universitas har spurt statsråden om regjeringen har et mål for dekningsgrad i hovedstaden.

– Det er ikke et mål om å ha like stor dekningsgrad alle steder. Behovet for studentboliger vil variere avhengig av tilbudet på det private leiemarkedet, svarer Aasland.

Regjeringen har heller ikke satt konkrete mål for hvor mye flere studentboliger skal dempe leieprisene i Oslo.

Aasland presiserer likevel at regjeringen har bedt Husbanken om å prioritere prosjekter i pressområder, altså de store byene.

– På sikt vil bygging av flere studentboliger gjøre det lettere for både studenter og andre å skaffe seg leiebolig, og bidra til å avlaste det private markedet, sier hun.

For studentene i Oslo betyr det at det kommer flere boliger, men med over 70.000 studenter i hovedstaden og en dekningsgrad på rundt 14 prosent, vil presset på boligmarkedet trolig fortsatt være stort.

Mål om 130.000 nye boliger

I pressemeldingen sier også kommunal- og distriktsminister Skjæran at leieprisene steg kraftig i 2025 og nå ligger på et historisk høyt nivå, særlig i de største byene.

Han viser til regjeringens mål om å sette i gang bygging av 130.000 nye boliger innen 2030, og mener studentboliger er en viktig del av denne satsingen.

I 2025 ble det gitt tilskudd til rundt 3000 boliger. I 2026 er tallet redusert til 2000. Ifølge departementet skyldes det høy byggeaktivitet og begrenset kapasitet i sektoren.

For studentene i Oslo betyr det at det kommer flere boliger, men presset på markedet er fortsatt stort.

universitas@universitas.no

FÅR IKKE FYSISKE INTERVJUER:

– Bidrar til unødvendig mistenkeliggjøring

Journalister og journaliststudenter opplever at mange heller svarer på e-post enn å stille til intervju. Dette er en økende trend, mener leder i Stortingets presselosje.

Kommunikasjon

Tekst Ask Braadland Bjelvin og Ada Louise Andreassen
Foto Sigrid Ewing, Adrian Heggem Misfjord, Shilan Sari

Universitas skriver støtt og stadig om Universitetet i Oslo (UiO). I mange av sakene vil vi ha kommentarer fra UiO hvor vi kan stille kritiske spørsmål, og de skal få muligheten til å forklare seg.

Åtte av tretten ganger vi har kontaktet UiO i høst har vi fått svar på e-post. Dette gjelder ofte kritiske saker, som for eksempel saker om fusk. I en av sakene ble UiO anklaget for brudd på offentlighetsloven. Anklagene ble besvart på e-post.

Les hva UiO svarer lenger ned i saken.

Et gjentakende problem

I 2018 skrev Lars Taraldsen et debattinnlegg i bransjeavisen Medier24 om hvor vanskelig han hadde det med å få intervjuer med Olje- og energidepartementet.

Klassekampen fulgte opp med en artikkel hvor daværende leder for presselosjen på Stortinget Lars Taraldsen fortalte at han og flere kollegaer har opplevd det samme.

Han fortalte at det er vanskeligere for små aviser å få tilgang, og mente at det grenser til å være et demokratisk problem.

Dette er fortsatt et problem i dag. Både for Universitas, men også for journalistikkstudentene på Oslomet. En av disse er Eirill DeLonge (31). Hun går førsteåret på fotojournalistikk og skriver for journalistikkstudentenes avis Journalen.

– I sakene til Journalen er det krav om at man har minst to kilder. Det blir vanskelig når ingen vil stille til intervju.

Farah Hibaq Mowlud (26) som går førsteåret på journalistikkstudiet har også hatt problemer med kommunikasjonen når hun har sendt spørsmål på e-post.

– De svarte at de ikke hadde kapasitet til å svare på oppfølgingsspørsmål, sier Mowlud.

Hun har også hatt lignende problemer i en annen sak. Begge

PROBLEMATISK: Marie Melgård, politisk reporter for DN og leder for styret i Presselosjen på Stortinget, synes journalistikken svekkes av mange e-post-svar.

TILLIT: Berit Kolberg Rossiné, avdelingsdirektør for Avdeling for Kommunikasjon og Samfunnskontakt ved UiO, mener at det er tillitsvekkende å gi intervju.

handlet om kritikkverdige forhold.

Ikke bare studenter

– Det at svarene kommer på e-post, er noe vi journalister som jobber med politikk møter i økende grad, sier Marie Melgård, politisk reporter for Dagens Næringsliv (DN) og leder i Stortingets presselosje, på telefonen til Universitas.

Stortingets presselosje er en medlemsorganisasjon for redaksjonelle medarbeidere som jevnlig møter på Stortinget og dekker norsk politikk.

Hun forklarer at man gir fra seg kontrollen man har med et fysisk intervju, eller over telefon. Da kan de i andre enden sitte å drøfte med rådgiverne sine. Man kan heller ikke være sikker på at man ikke får KI-genererte svar.

DIALOG: Fotojournalistikkstudent Eirill DeLonge (31) sier man må snakke om hvordan vi kommuniserer.

– Man kan se i saker at vi begynner å miste en sånn menneskelighet. Hvis man sitter og skriver blir det formelt, eller hvis man bruker KI blir det glatt, sier hun.

Men hun klandrer ikke bare intervjuobjektene.

– Vi journalister må erkjenne

at vi selv bidrar til problemet. Jeg tror vi journalister synes det er bekvemt. Vi er dårligere på å møte folk, for det tar tid. Noen har kanskje litt telefonskrekk, sier Melgård.

Hun oppfordrer journalister til å jobbe imot dette.

– Vi må ikke godta når vi får svar skriftlig, og vi må utfordre oss selv. Ta telefonen og ring.

Unngår oppfølgingsspørsmål
Avdelingsleder for journalistikk og organisasjon i Norsk Journalistlag (NJ) Espen Brynsrud me-

ner det er problematisk å få svar på e-post.

– Da får man ikke mulighet til å stille oppfølgingsspørsmål og snakke videre om ting som man ikke har fått svar på.

Han tror også man kan få veldig polerte og kontrollerte svar.

– Jeg tror det er en del både bedrifter og institusjoner som bevisst bruker e-post-svar som en buffer for å unngå oppfølgingsspørsmål, sier han.

Likevel skal man være forsiktig med å mistenkeliggjøre alle e-postsvar, mener Brynsrud. Han forteller at noen er engstelige for å uttale seg, og at det kan være irriterende med journalister som tar mye tid. Spesielt hvis det gjelder innsyn.

– Det skal man gjøre etter loven, men det er ganske krevende noen ganger.

Vi prøver jo ikke å sette dem opp i en felle

Farah Hibaq Mowlud (26), journalistikkstudent på Oslomet

Han trekker fram at det kan være et demokratisk problem hvis særlig offentlige institusjoner ikke vil være åpne og transparente.

– Det bidrar til unødvendig mistenkeliggjøring og en dårligere offentlig debatt, sier han.

Han mistenker også at noen bedrifter og institusjoner tar studentaviser mindre alvorlig.

– Men det er generelt et problem mange journalister opplever.

UiO svarer

Etter mye kommunikasjon med UiO på e-post, får vi omsider til et intervju med Berit Kolberg Rossiné, avdelingsdirektør for Avdeling for Kommunikasjon og Samfunnskontakt ved UiO.

– Det er viktig at ledelsen på UiO svarer så riktig som mulig. Da må vi koordinere med riktige avdelinger og enheter. Hvis saken spenner seg gjennom mange ledd, tar det tid, sier hun.

Direktøren forteller at de alltid prøver å svare på intervju, men at det ofte er vanskelig å svare i tide. Hun innrømmer at det er forbedringspotensial.

– Jeg sier til pressevaktene at de ikke skal sende så mange e-poster, men at de heller skal gå til riktig avdeling for å finne riktig person. Og hvis rektor skal svare, er det viktig at hun vet hvordan fagmiljøene ser på saken, så hun kan svare best mulig ut ifra det, sier Rossiné.

Hun forklarer at UiO opplever samme problematikken med andre aviser som Khrono eller VG, og avviser at de prioriterer «de store» avisene fremfor studentavisene.

Ifølge avdelingsdirektøren handler ikke dette om de vitenskapelig ansatte, de uttaler seg fritt til pressen. Men når UiO skal svare som institusjon, er det viktig at svarene er koordinert. Spesielt når det gjelder vanskelige saker, som for eksempel personalsaker som berører studenter og ansatte, må man være mer forsiktig med å uttale seg.

–Hvorfor kunne dere ikke stille til intervju i Universitas-saken: «UiO får kraftig kritikk: – Krystallklare lovbrudd» fra november?

– Der beklager jo HR-direktøren, svarer Rossiné.

– Det var på e-post. Hadde det vært bedre å svare i et ordentlig intervju?

– Ja, vi kunne sikkert lagt til rette for det. Så tror jeg at det var praktiske hensyn som gjorde at det var sånn.

Et todelt problem

Professor i medier og kommunikasjon ved Oslomet Vilde Schanke Sundet mener det kan være gode grunner for at flere vil svare på e-post. Likevel anerkjenner hun at det kan oppleves som et problem når en journalist ikke får snakke med den de vil, eller bare får en standardformulering tilbake.

– Hvis folk skal få lov til å jobbe i fred trenger de også et støtteapparat rundt seg. En god kommunikasjonsarbeider kan også gjøre ting enklere å forstå, sier hun.

Hun forteller om tosidigheten mellom kommunikasjonsarbeideren som hjelper oss med å forstå komplekse saker, og den som gjør det unødvendig vanskelig å få et reelt svar.

– Av og til er det kommunikasjonsarbeideren som er problemet, men noen ganger er det journalisten som er problemet. Man stiller for dårlige spørsmål, eller har ikke satt seg inn i saken, forklarer Sundet.

– Man må gjøre en jobb med å sile unna alle henvendelsene.

Trenger ikke mer enn ti minutter

Fotojournalistikkstudenten DeLonge har tidligere jobbet som politisk rådgiver for Senterpartiet hjemme i Nordland. Derfor har hun også forståelse for at ikke alle er tilgjengelige for å svare på spørsmål.

– Forskjellen er at da jeg satt på andre siden av bordet og fikk henvendelser vi ikke kunne svare på, ga jeg journalisten tips til andre å kontakte, forteller hun og legger til: – Det er et felles ansvar å gjøre politikken tilgjengelig og forståelig for folk.

Mowlud tror ikke man nødvendigvis sparer så mye tid på å svare på e-post.

– Jeg tipper at det tar dem ti minutter å skrive svarene på epost, men jeg trenger jo ikke mer enn ti minutter på telefon.

Likevel tror hun at de gjør så godt de kan.

– Jeg tror de tenker at det er farligere enn det er. Vi prøver jo ikke å sett dem opp i en felle.

ANNONSE:

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Deretter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Dagsavisen

50% studentrabatt på Dagsavisen!

Kr 150,- per måned

STUDENTBOLIG

ANKER STUDENTBOLIG

På leting etter et nytt hjem?

www.ankerstudentbolig.no

MUSEUM

Nasjonalmuseet

Utstillinger • Arrangementer
Åpninger • Klubbkveld • Bibliotek
Foredrag • Samtaler

Student under 30 år: 120,-
Medlem U25: 349,-

Astrup Fearnley Museet

U25-medlemskap	190,-
Studentbillett	100,-
Under 20	Gratis

Tilbudsguiden

HÅRFJERNING - LASER

OSLO LASERKLINIKK

Oslo Laserklinikk tilbyr et bredt spekter av både medisinske og kosmetiske hudbehandlinger, utført av lege og helsepersonell med over 20 års erfaring.

Vi har alle typer moderne laserteknologier for blant annet hårfjerning, pigmentflekker, blodkar, arr og hudfornyelse og alle type injeksjoner med rimelige priser studenter vil dermed få ekstra rabatt hver gang på flere type behandlinger og kommet til å spare mer

Klinikken er kjent for å ha de mest konkurransedyktige prisene i Oslo, og vi ønsker å gjøre profesjonell behandling tilgjengelig også for studenter som ønsker trygge og effektive resultater.

DANS

DANSESTUDIOET FOR ALLE

SUBSDANS

GRATIS PRØVETIME

30% RABATT

SUBSDANS ER ET VARMT OG INKLUDERENDE DANSESTUDIO MIDT I OSLO MED FOKUS PÅ KVALITET, DANSEGLEDE OG FELLESKAP!

SUBSDANS.NO

KULTUR

Sentralen

Hos oss arrangeres det **hundrevis** av arrangementer i året.

Konsert, klubb og musikk
Kjætt, teater og dans
Quiz, quiz og kvadrant
Boklanseringer, lanseringer, samtaler og utstillinger
Festivaler
Åpen mikrofoni

Sentralen Kafe
Hitchhiker Restaurant
Takterassen på Sentralen

www.sentralen.no

Victoria NASJONAL JAZZSCENE

Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og celleprøve. Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på majorstua.kvinneklinikk.no

KLATRESENTER

10 innganger til KR 94 pr stk

Gratis leiesko inkl.

KLATREVERKET

STUDIEONSDAG

KOMBINER KLATRING OG STUDERING!

OSLO KLATRESENTER SKULLERUD

VI HAR STUDENTRABATT!

YOGA

STUDENTMEDLEMSKAP

YOGA

UBEGRENSET YOGA FOR KUN

599,- MND

WWW.LEELACAMLEBYEN.NO

KINO

CINEMATEKET

ONE BATTLE AFTER ANOTHER - 70MM

Norsk Film-institutt www.cinemateket.no

HELSE

Dr.Dropin Fysikalske

Fysioterapeut og kiropraktor med studentrabatt

Vi hjelper deg med alle typer muskel- og leddplager.

- Hjelp mot stiv nakke og hodepine etter lange lesedager
- Behandling av ryggplager knyttet til mye sitting eller tunge løft
- Løsing av skulder- og spenningsplager fra PC-arbeid og studier

Se ledige timer

15% studentrabatt ved fremvisning av studentbevis ved oppmøte

drdropin.no/fysikalsk | 24 07 70 13

UNIVERSITAS I SERBIA

Utenriksredaktør: **Jens Bryhn Erlandsen**
jensbryhnerlandsen@gmail.com 413 39 145

– Studentbevegelsen er helt

Serbiske journalister arbeider under politisk press, angrep og overvåkning. I dette medielandskapet har studentjournalistene gjort sitt inntog.

Serbisk informasjonskamp

Tekst Younes Essahli Vik og Kajsa Ettrup Lilledalen
Foto Adrian Heggem Misfjord

«Hei Vlada, Serbia eksploderer under rumpa på oss, men uansett...»

Slik starter Stan Miller en telefonsamtale i august 2025. Miller er daglig leder i det nederlandske mediekonglomeratet United Group, som eier flere uavhengige medier i Serbia.

På den andre siden av tråden sitter Vladimir Lučić, som er daglig leder i Telekom Srbija, Serbias største teleselskap som staten er majoritetseier i.

Samtalen mellom dem ble leket av OCCRP og KRIK, to medier for undersøkende journalistikk.

Miller sier til «Vlada» at for mange ting skjer samtidig med denne «Serbia-greia», men at han alltid holder løftene sine.

Så sier Miller:

«Jeg forstår det slik at presidenten ringte deg og at han er veldig sint, det skjønner jeg».

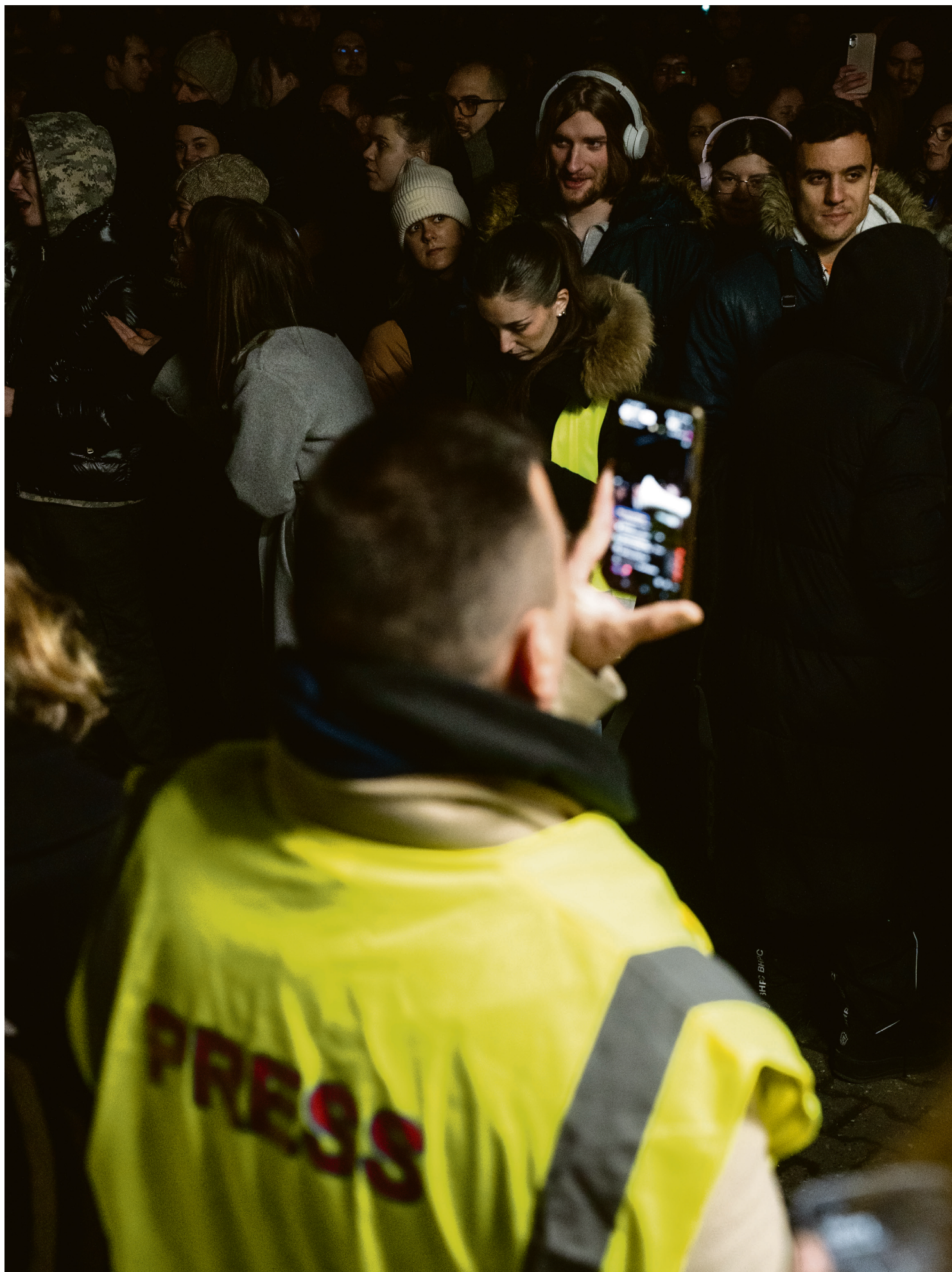
I noen tilfeller slo politiet journalistene våre, til tross for at de bar presseskilt

Igor Božić, nyhetsdirektør i N1 Serbia

Det som følger i samtalen er at Miller og Lučić diskuterer hvordan de, på bestilling fra Serbias president Aleksandar Vučić, kan omorganisere to av landets mest regimekritiske nyhetskanaler: N1 og Nova S. Begge nyhetskanalene eies av United Media, som igjen eies av selskapet Miller leder, United Group.

Siden Serbias studenter begynte å demonstrere mot myndighetene i november 2024, har Vučić-regimet ytterligere konsentrert eierskapet av mediene til landets politiske elite, ifølge European Western Balkans.

Lučić skal ha fortalt Miller at presidenten ønsket at lederen av

LIVE: Studentmediene leverer direktesendte vitnesbyrd fra demonstrasjonene til Serbias befolkning. Her avbildet i Novi Sad, nord i Serbia.

United Media ble erstattet «raskt», og at han forsto at det ville ta lengre tid å kvitte seg med direktørene i N1 og Nova S.

– Vi føler innblandingens deres allerede

– Dette betyr at de vil kvitte seg med, blant andre, meg, sier nyhetsdirektør i N1 Serbia, Igor Božić.

Siden telefonsamtalen ble leket, har Božić og N1 stått i åpen konflikt med United Group og publisert flere nyhetsartikler om misforholdet. Nå ønsker de å kjøpe seg ut av eierskapet.

– Ingen bryr seg i United Group. Vi føler innblandingens deres allerede, fortsetter dette må vi sannsynligvis gå gjennom endringer i våre redaksjonelle strukturer

som vi ikke kan godta, sier Božić.

Han har jobbet i N1 siden 2014. Siden da har pressefriheten aldri vært god, men før var den i alle fall akseptabel, mener han. Etter at de regimekritiske studentdemonstrasjonene startet for 15 måneder siden har forverringen derimot skutt fart, ifølge Božić. Reportere uten grenser (RSF) sin pressefrihetsindeks støtter påstan-

den. Pressefriheten i Serbia har aldri vært så høy som den var i 2014. Det har vært en nedgang siden, med 2025 som det siste tiårets bunnpunkt. Landet ligger i dag på 96. plass av 180 land på lista.

Božić forteller at N1 i 2025 telte 80 angrep på egne journalister fra myndighetene, regimevennlige medier og andre aktører som Božić mener støtter regimet. An-

avhengig av sosiale medier

JOURNALIST?: Kanskje jeg skal gå tilbake til mine journalistiske røtter, spørker medieforsker Jelena Kleut etter å ha blitt sagt opp fra Universitetet i Novi Sad.

grepen varierte fra trusler på internett til fysisk vold, ifølge Božić.

– I noen tilfeller slo politiet journalistene våre, til tross for at de bar presseskilt, sier nyhetsdirektøren.

Ifølge RSF blir forbrytelser mot journalister i Serbia ofte henlagt.

Spionprogramvare

For Božić har det politiske presset blitt etterfulgt av overvåkning. Han forteller at han for ett og et halvt år siden oppdaget spionprogramvaren Pegasus på telefonen sin.

– Det er en helt onskapsfull

programvare, den infiltrerer telefonen helt uten klikk, sier Božić.

RSF har tidligere meldt om to andre serbiske journalister som har opplevd det samme. Den israelske spionprogramvaren kan blant annet kopiere bilder og meldinger, og ta tale- og videoopptak umerkbart. Selskapet bak programvaren sier at de kun selger den til stater.

Til tross for det politiske presset, angrepene og overvåkingen, har de siste 15 månedene vært gode for N1, seertallsmessig.

– Seertallene våre har doblet seg siden vi begynte med direktesendinger av studentdemonstrasjonene, forteller Božić.

Splittet medielandskap

Vučić-regimets hang etter informasjonskontroll er noe førsteamanuensis i mediefag, Jelena Kleut kjenner til, både profesjonelt og personlig. Hun var inntil nylig ansatt ved Universitetet i Novi Sad, nord i Serbia. I januar i år fikk hun

IKKE REDAKTØRSTYRT: Natalija Petrović (21) forteller at Blokada info har flat struktur og dermed ingen ledere eller redaktører, i likhet med den større studentbevegelsen.

sparken etter å ha støttet studentdemonstrasjonene offentlig. Da oppsigelsen ble kjent, møtte flere hundre serbere opp ved universitetet hun jobbet på for å støtte henne og studentenes kamp mot korrupsjonen.

Det serbiske medielandskapet er delt i to, forteller Kleut.

– En del av media får støtte og tilgang på ressurser, som skattefordeler og adgang til arrangementer. Mens den andre delen, de som er regimekritiske, ikke gjør det.

Likevel stoler en ganske stor del av befolkningen på de regimevennlige mediene, ifølge medieforskeren.

– Det er stort sett de som kun har tilgang til regimevennlige TV-kanaler. For disse delene av landet er sosiale medier det eneste stedet for kritisk journalistikk om myndighetene, sier Kleut. Samtidig er myndighetskritisk journalistikk på sosiale medier studentmedienes domene, påpeker hun.

– Studentbevegelsen er helt avhengig av sosiale medier. De er veldig gode på å tilpasse innholdet deres til sosiale medier, derfor når de så mange, sier Kleut.

Vokste ut fra studentbevegelsen

Studentmediet Blokada Info har over 38 000 følgere på Instagram, 15 000 på Facebook, og 20 000 på Youtube. Der publiserer de

Studentbevegelsen er helt avhengig av sosiale medier

Igor Božić, nyhetsdirektør i N1 Serbia

videoer og sender direkte fra studentdemonstrasjonene i Novi Sad. 62 prosent av følgerne deres på Youtube er over 45 år gamle, mens tallet for Facebook og Instagram er henholdsvis 79 og 36 prosent, viser tall Blokada Info har oversendt Universitas.

Blokada Info fikk navnet sitt et-

ter da studentene satt opp blokader av universitetene i landet, som Universitas tidligere har omtalt. Blokada-journalist og kommunikasjonsstudent Natalija Petrović (21) mener de greier å dekke studentbevegelsen på en objektiv måte, til tross for at de har vokst ut fra bevegelsen.

– Jeg skjønner at det er vanskelig å forstå at vi både er tilknyttet bevegelsen og profesjonelle journalister samtidig, men det er bare sånn medielandskapet i Serbia er, sier Petrović. Hun opplyser også om at journalistene i Blokada Info er med i Serbias organisasjon for uavhengige journalister (NUNS) og at de følger Serbiske journalisters etiske retningslinjer. I retningslinjene står det at journalister plikter å dekke hendelser nøyaktig og på en upartisk måte.

– Sier du at det er greit for dere å være partiske, siden de regimevennlige mediene er det?

– Faktum er at vi vokste ut fra bevegelsen, men vi prøver å være så objektive vi kan ved å alltid dekke det som faktisk skjer, svarer Petrović.

– Ber dere myndighetene om tilsvar når dere dekker demonstrasjonene?

– Vanligvis ikke. Vi har forsøkt å komme i kontakt med dem tidligere, men har nesten alltid blitt avvist.

– Er det ikke viktig å gi myndighetene mulighet til å svare for seg hvis det rettes kritikk mot dem?

– Jo, men vi fokuserer heller på å være til stede når demonstrasjonene foregår. Det er viktig å få frem at vi ikke har mulighet til å snakke med folk som er regimevennlige, siden vi kategoriseres som regimefiendtlige, derfor kan vi ikke dekke begge sidene.

Universitas har bedt serbiske myndigheter, Serbias progressive parti (SNS), United Group og Telekom Srbija svare på kritikken rettet mot dem i artikkelen, men har ikke fått svar.

NEKTER: Nyhetsdirektør i N1 Serbia Igor Božić forteller at han har blitt anklaget for å arbeide for utenlandske aktører. Nyhetskanalen er tilknyttet amerikanske CNN, men Božić nekter for at det påvirker N1 sitt redaksjonelle arbeid.

KULTUR

Kulturredaktør: **Herman Osnes Opdal**
herman-oo@hotmail.com 413 69 109

Fra skolebenken til OL-gull i Cortina

FOTO: EMIL SØRGÅRD / NORGES SKISKYTTERFORBUND

STUDENT: OL-gull vinner
Johan Olav Botn (26)
finansierte startfasen av
karrieren med studielån.

Lille julaften 2025 fant Johan Olav Botn (26) lagkameraten død. I år vant han sitt første OL-gull.

Idrettskarriere

Tekst Ingemar Stirling Gundersen

Med 20 fulltreffere og tiden 51:31,5 gikk skiskytter Johan Olav Botn (26) fra Stårheim i Vestland i mål 14,8 sekunder før storfavoritt Eric Perrot fra Frankrike. Med det tok han sin første olympiske gullmedalje noensinne. Etter et sølv i stafetten i samme OL er tåken lettet, og Botn er tilbake på Lillehammer og skolebenken.

Ved siden av toppidrettskarrieren studerer nemlig Botn ved Universitetet i Innlandet. Der tar han mastergrad i idrettsvitenskap med fordypning i helse- og treningsfysiologi. Fra før har han bachelor i idrett fra samme universitet.

– Jeg begynte å studere rett etter jeg gikk på Norges Toppidrettsgymnas (NTG) på videregående. Skal jeg være helt ærlig, startet det med at jeg måtte ha studielån og stipend for å kunne satse på idretten, sier Botn.

Til tross for at Botn fullførte sitt første OL-renn i Italia uten et eneste bomskudd og seilte inn med førsteplassen, var reisen både tung og turbulent for ham. Skiskytteren måtte stå over mange konkurranser i forkant av lekene.

Dødsfall i laget før mesterskap

Oppladningen til mesterskapet var bekmørk for hele skilandslaget, og spesielt for Botn. Lille julaften 2025 fant han lagkameraten Sivert Guttorm Bakken (27) død på hotellrommet sitt i Lavaze i Italia.

– Jeg hadde en tøff oppladning inn mot mesterskapet. Jeg hadde veldig lave forventninger da jeg kom. Det påvirket det mentale veldig. Alt virket helt meningsløst veldig lenge. Som med alt annet blir ting bedre dag for dag, men det var vanskelig å finne den ekstra piffen inn mot mesterskapet, sier Botn og fortsetter:

– Det føltes urettferdig at vi kunne stå der i bakken i Italia og konkurrere foran 20.000 mennesker, mens Sivert ikke fikk oppleve det. Det føltes samtidig viktig å gjøre det best mulig for å hedre Sivert. Vi klarte å jobbe bra sammen for å bearbeide det som hadde skjedd, sier Botn.

Da OL-gullet var et faktum feiret Botn ved å peke opp mot him-

melen, som en gest til sin avdøde venn.

– Kun gull er godt nok

Idrettshverdagen kom raskt tilbake da stafettetappen til skiskytterlandslaget endte med et sølv en uke senere. Den kravstore vinter-OL-nasjonen Norge var ikke fornøyd med dette.

– Jeg får mange meldinger når jeg går et løp, og etter et dårlig løp skifter stemningen helt. Jeg får meldinger om at jeg tok plassen til ørtten andre løpere som visstnok var bedre enn meg. Kun gull er godt nok, tydeligvis, sier Botn.

Botn tenkte dessuten at det ville bli vanskelig å få enda en medalje etter gullet, og peker på

den store hovedpersonen, var det hans lagkamerat Sturla Holm Lægreid som havnet i rampelyset.

Bronsevinner Lægreid annonserte nemlig i et intervju med NRK at han hadde vært utro mot kjæresten sin. Intervjuet med Lægreid nådde forsiden i The New York Times, Daily Mail og tyske Bild, samtidig som klip-pet gikk viralt på sosiale medier.

Botn var ikke fornærmet over at Lægreid stjal oppmerksomheten fra sin egen bragd, men han syntes fokuset ble noe feil.

– For min del går det veldig fint. Å få stor publisitet er ikke særlig viktig for meg i idretten. Jeg så på det som en fin måte å hylle Sivert på og fortelle en historie om ham. Det ble overskygget av noe ganske teit, ler Botn.

var flaks og et engangstilfelle, sier Botn.

Benyttet seg av akademien i treningshverdagen

Til tross for at Milano var Botns første OL, begynte han med idretten da han var svært ung.

– Jeg startet med skiskyting

Man kjenner litt på et imposter syndrome

da jeg var fem år gammel. Det er egentlig ikke lov, da man må være ti år, men det er en av fordelene ved å komme fra en liten plass. Alle drev med skiskyting på Stårheim, enten det eller fotball, sier han.

Botn begynte i utgangspunktet

på i et laboratorium, sier han.

Botn har fått faktabasert kunnskap om trening og helse, noe som er blitt verdifullt i karrieren i Olympiatoppen.

– Kanskje det viktigste jeg har fått igjen fra studiet mitt, er at jeg er kommet inn i et miljø der man kan diskutere trening. Å diskutere med folk som driver med mange forskjellige idretter. Man får et større perspektiv på vitenskapen bak trening, forteller Botn.

Toppidrettskarriere med studentbudsjett

Livet på Olympiatoppen og på skolebenken i Innlandet er ganske annerledes enn den gjengse studentens. Men det å være en fattig student har vært lærerikt for Botn.

– Den største forskjellen var at jeg ikke var på fest, men brukte alle pengene mine på idrett i stedet. Men som sikkert mange studenter kan kjenne seg igjen i, er det jo veldig lite penger å leve på. Man må spise og leve så billig som mulig, sier Botn.

Han mener at det å ha noen år av livet sitt der man lever på et begrenset budsjett er bra for folk, og at det kan ha en sunn effekt for resten av livet.

Botn vil anbefale andre toppidrettsutøvere å kombinere studier med en idrettskarriere og påpeker at mange gjør det den dag i dag.

– Hvis man jobber i stedet for ved siden av idrettssatsingen, vil mer arbeid gi en veldig stor belønning. Det kan gå utover satsingen om fokuset blir å

tjene mer penger og leve litt mer romslig. Man må passe på hvilket belønningssenter man velger å trigge.

Botn tror også det har vært bra for sin egen tilværelse å forbli i Lillehammer og fortsette studiene sine der.

– Jeg bodde her tre år før jeg begynte å studere og hadde heldigvis et nettverk her fra før av. Jeg trengte ikke være med på noe fadderuke eller slikt. I utholdenhets-sporter som skiskyting kan man egentlig aldri ta fri noen helger. Det hadde sikkert vært vanskeligere om jeg kom til en ny by og ikke kjente noen, forklarer han.

Studiet til Botn lar ham heldigvis få fritak fra deler av studieløpet sitt, siden han har toppidrettsstatus. Dette gjør at Botn klarer å finne tid til studiet i en hektisk idrettshverdag.

NYKOMMER: Johan Olav Botns (26) første OL endte i gull.

FOTO: CHRISTIAN HAUKELL / NORGES SKISKYTTERFORBUND

den turbulente opptakten til mesterskapet.

– Et sølv i OL er stort. Vi turte ikke helt å feire, siden vi vet at det sitter mange nordmenn der hjemme som er misfornøyd med alt

Jeg startet da jeg var fem år gammel. Det er egentlig ikke lov

annet enn gull. Skal man stå i OL, må man tåle såpass. Nivået i norsk skisport er såpass høyt at hvis man ikke takler det, kommer det noen andre som takler det inn for deg, forteller Botn.

Viral utroskapsavsløring

Ikke bare Bakkes dødsfall var med på å påvirke publisiteten rundt skiløpet. Dagen Botn skulle være

– En surrealistisk seanse

Botn uttrykker at det var kjipt at en anledning der Bakkens venner og familie kunne høre om den avdødes idrettskarriere, heller måtte lese om utroskap i et månedslangt forhold.

– Jeg syntes det var en surrealistisk seanse. Man må skjønn kraften av sosiale medier. Ting kan spre seg enormt fort. Jeg tullet med Ole Einar Bjørndalen om at skiskyttersporten aldri har vært større enn akkurat da. Det ble en meme. Det ble stort veldig kjapt og forsvant like kjapt.

OL-gullet har dog ikke ført til at Botn hviler på laurbærene. Han er fortsatt motivert til å nå nye høyder.

– Å vinne OL-gull var en barndrom som gikk i oppfyllelse. Det er vanskelig å overgå det. Man kjenner litt på et *imposter syndrome*. Man vil bevise at det ikke bare

på høyere utdanning for å kunne finansiere idrettskarrieren med studielån. Studiene har derimot ført med seg en genuin interesse for akademiske perspektiver rundt idretten.

– Innenfor idretten er man vant til at man hele tiden må gjøre som

Man må passe på hvilke belønningsentre man ønsker å trigge

man blir fortalt. Jo eldre man blir, desto mer setter man spørsmålstegn ved hvorfor ting er som de er. Treningspraksisen er et resultat av prøving og feiling. Den er ikke nødvendigvis bevist eller forsket

DEBATT

Idé- og debattredaktør:
edvinvelle@gmail.com

Edvin Velle
983 10 619

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

En polemisk kardinalsynd

«Slår ring om norsk kultur: – Kan ikke ha somaliske linjer på skolen». Det var overskriften den 22. februar i Nettavisen. Og nei, selvfølgelig handler ikke saken om kravstore somaliere som har krevd egne somaliske linjer på skolen, men om den engelskspråklige IB-linja i Oslo som Arbeiderpartiet har foreslått å fjerne offentlig støtte til. I en bisetning nevner kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun at en liberalisering av skolen «i verste fall» kan «åpne for at kommuner kan inkludere for eksempel egne tyske, franske, somaliske eller tyrkiske linjer i det offentlige skoletilbudet sitt». At Nettavisen klinket til med en slik overskrift kom ikke som noe sjokk.

Både i Norge og verden over er mediebransjen inne i en svært krevende periode. Unge og de eldre sliter med konsentrasjonen, og samtidig er nyhetsbildet så utbrennende for tiden at en kan føle seg helt overveldet.

Mediene må derfor ty til andre metoder for å sjarmere leserne, men dessverre er sjeldent oppfølgeren bedre enn originalen.

Nyhetene breakes, alt innhold brytes ned til 17 sekunders videosnutter og lokkende over-

skrifter er kanskje viktigere enn noensinne. Trolig er også denne samfunnsutviklingen noe uunngåelig – noe vi bare må godta.

Likevel, som den fjerde statsmakt har mediene et ansvar: De skal informere befolkningen og bruke sin makt ansvarlig, avsløre maktmisbruk og kritikkverdige forhold i samfunnet gjennom kritisk journalistikk, og slik fungere som en «vaktbikkje» for å sikre at demokratiet fungerer.

Det driter Nettavisen i gang på gang, og jeg begynner å lure på om fanen de bærer deres er noe i retning av: Klikk, klikk og deretter enda mer klikk.

I april i fjor gikk til og med journalist i Nettavisens egen redaksjon, Even Barka, ut for å kreve bedre journalistisk metode, kvalitet og innhold fra ledelsen -- og han hadde flere med seg. Han ønsket at fokuset skulle ligge på mer enn trafikk tall.

Nettavisen begår en polemisk kardinalsynd i jakten på klikk og lesertall – på bekostning av opplyst samtale.

Nettavisen vet hva slags fordommer denne typen overskrifter bygger opp under, og de bør holde seg altfor gode for slik.

Av Eddy

Ukas overhørt

Fifa er et diktatur

Sepp Blatter til Politico

Bad Bunny var som Harald
Hårfagre, han forente Amerika

Magasinredaktør i Universitas

Det er så sykt kvinnefiendtlig å
være blakk på 8. mars

Oslomet-student

Sånn etisk fond funker ikke ass,
men jeg må jo ha det likevel

Journalist i Universitas

DEBATTREGLER I UNIVERSITAS

Har du overhørt/lest noe artig/forferdelig/overraskende blant dine medstudenter?

Vil du få din mening på trykk i Universitas?

Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

samt på hvilket universitet/hvilken høyskole du overhørte det.

Alle sitater blir publisert anonymt.

■ Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende

■ Vi forbeholder oss retten til å forkorte innlegg

■ Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17

■ Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

■ Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

Drama på stamkiwien

Med bare noen få minutter til ølsalget stenger, står alt på spill – og alt går galt!

Petit

Selma Omdal,
journalist i Universitas

Shit!

Dårlig tid. Stamkiwien er rett over gata. Hver dag, ofte flere ganger om dagen, vanker jeg der, og jeg vil gå så langt som å si at de ansatte og jeg kjenner hverandre (eller i alle fall anerkjenner hverandre).

Jeg kan veien. Forbi grønnsakene, skrå mot høyre, krysse godterihyllene og gå inn den innerste raden med lange hyller som fører meg rett til gullet. Ti minutter til ølsalget stenger.

Kjøledøren blokkeres av en *squattende* mann. Mannen har revet opp innpakningen til en sekser med Rignes lite. Selv er jeg en Tuborg-pike (pintvarianten om jeg enser en lang kveld). Uheldigvis for meg er våre interesser stablet side om side. Jeg venter tålmodig et par sekunder, før jeg kommer på hvilket tidspress jeg står overfor. Køen ved kassa vokser bak meg.

Følgende skjer: Jeg åler meg inn på sidelinja hans, snapper til meg en 6-pakk (pint-versjonen) og klarer samtidig å velte en Tuborg ned fra stabelen. Pinten lander på mannens hode, der det krummer seg over en halvfull pakke av den dvaskeste typen pils dette kongeriket tillater seg å selge (Rignes). Brytningspunktet. Herfra og ut er han ikke lenger en del av statistene jeg må forbi i mitt lille solo-show med bonusepisode den «rekk ølsalget».

«Beklager», sier jeg. Ikke «sorry», men «beklager». Kanskje fordi han er en voksen mann. Sikkert i 40-åra. Det er nesten som om hans «aura» tar et patriarkalsk grep om meg og sier «vis meg respekt!». Men jeg kan ikke legge skylden for dette på mannen. Han har nettopp fått en pils i hodet.

Jeg havner bak ham i køen. Fem minutter til kassene ikke lenger aksepterer promillemerkede blikkbokser. Mannen snur seg mot meg. Jeg er ikke lenger en del av statistene i hans lille soloshow. Han henvender seg til meg. Lavt. «Hardedomibikn?». «Hæ?», svarer jeg. «Hardekondomibutikkn...». «Kondom?» spør jeg tilbake. «Ja». Og akkurat dette vet jeg faktisk ikke. Jeg vet ikke om de har kondomer på stamkiwien (tolk det som du vil). Men etter litt om og men evner jeg å si: «Kanskje har de det bak disken?».

Det er viktig for meg å vise at sexsamtaler med voksne ikke gjør meg forlegen, så jeg er stolt over hvordan jeg sier det. Med tyngde i stemmen. Non-sjalant. For mannen har sett på meg og tenkt at jeg er voksen nok til å diskutere sex på en helt streit måte med ham, en 40-år gammel, ukjent mann.

Hans tur i kassen. Bip... bip..., «Og en pakkemed-kndomr». Hun i kassa skjønner ikke. Det er hun jeg kjenner best av alle som jobber på kiwien, fordi vi har snakket sammen før. En gang så hun på ID-en min og sa «gratulerer med dagen». Jeg sa takk.

Jeg liker henne. Hun har fått pannelugg og jeg synes det kler henne. Jeg tenker på panneluggen, og mannen fortsetter å mumle ting hun ikke forstår. Hun blir irritert og forklarer at ølsalget snart stenger, mens hun peker mot køen med halvstressa mennesker som vokser bak meg.

Han slutter å mumle og snur hodet sitt mot meg, setter øynene i meg, hever øyenbrynene og gir meg et lite nikk som jeg etter hvert skjønner at betyr «si det du».

Han vil at jeg skal fortelle til min favorittkiwidame at han har lyst til å kjøpe en pakke kondomer. Den truende, patriarkalske auraen jeg fryktet under øl-uhellet, forsvinner.

Plutselig er det jeg som har makta, helt Gro Harlem Bruntland. Så jeg svarer med å kaste på skuldrene. Til mitt for-

svar er dette virkelig ikke «mein kampf». Følelsen er dessverre kortvarig. Han fortsetter å mumle til panneluggen og jeg skjønner at jeg må velge mellom stolthet og pils. «Han vil

ha kondomer», sier jeg. Hun fniser litt. Jeg fniser litt, men jeg er også litt stresset over at hun nå kanskje tror at jeg er en deltakende part i bruken av disse kondomene.

Hun plukker ut en blå kondompakke fra et skap og plasserer strekkoden under det røde lyset. Den sier ikke bip. Hun henter en ny. Den sier ikke bip. Hun henter en til, og en til, og enda en til før hun til slutt roper: Assistanse!

Pling, plig! Assistanse kommer. Assistanse fniser. Assistanse åpner den andre kassa og bip-er inn alle de seks pakkene med *profil perfect fit*. Mannen fyller jakkelommene sine med Rignes lite og kondomer. Jeg kjøper pilsen min hos panneluggen, og vet at jeg må se henne i øynene igjen imorgen.

debatt@universitas.no

Neutrality in sports and other fables

The Olympic Games does not get to exist in a bubble outside of reality.

Olympics

Thanos Marizas, journalist at Inter Universitas

«No kind of demonstration or political, religious or racial propaganda is permitted in any Olympic sites, venues or other areas». This is the Olympic Charter passage, under which the IOC (International Olympic Committee) banned Ukrainian skeleton racer Vladyslav Heraskevych from competing in the current Winter Games.

The offending item? His helmet, depicting athletes killed by Russia's invasion of Ukraine.

Through its ruling, the IOC seems to placate a certain crowd that wishes to keep politics (or at least the ones they don't agree with) out of sports. As if athletic competitions exist in a black hole, devoid of contact with the rest of the world.

But this year's games offers a great chance to reiterate a very simple message:

Everything is political.

The fact that Heraskevych hap-

pens to have survived is political. The deaths of his teammates, who might have otherwise been participating right now, are political.

Football Authority as having been killed in Gaza.

Different standards do not magically apply in regions not pre-

But this year's games offers a great chance to reiterate a very simple message: everything is political

The deafening boos towards the Israeli delegation were political, as was the broadcasting decision to raise the volume of the stadium music during that moment. As are, of course, the 800 sportspeople reported by the Palestinian

sently experiencing active conflict. The economic and environmental implications of hosting the Games in Italy are political, as were the police-suppressed demonstrations before their start.

Even the very notion of sove-

reign states competing against each other is political.

During Norwegian skier Johannes Høsflot Klæbo's viral uphill sprint and subsequent finish, one could spot Norwegian and Swedish flags side-by-side in the stands. The mere existence of these two separate flags is – guess what – political.

With its decision on Heraskevych, the IOC reinforces a status quo that would prefer it if we tended to ignore that all things in this world are a matter of politics. Including the fact that some of us are not alive.

debatt@universitas.no

Ryktene som melkes for alt de er verdt

Tillitsfallet til Tine har satt en stopper for forskningen på Bovaer, en mulig løsning på metanutslipp fra kyr.

Bovaer

Helena Bekk Rustad, journalist i Universitas

Torsdag 12. februar skrev Kim Hamre fra Senterungdommen et debattinnlegg i Universitas om hvordan Tines bruk av det metanhemmende stoffet Bovaer i føret til kyrene deres har svekket tilliten hans til meieriselskapet. Dette selv etter at Tine avsluttet tilskuddet av stoffet i føret. Dette påståtte tillitsbruddet er heller et resultat av et manglende søkelys på fakta, og er

basert på ryktespredning om det såkalte «giftstoffet».

Bovaer er et metanreduserende førtilskudd gitt til drøvtyggere for å redusere mengden metan dyret slipper ut. Hamre argumenterer for at utslipp burde tillates i landbruket når annet går på bekostning av dyrenes helse, og at Tine burde hørt på forbrukerne og avsluttet bruken av stoffet tidligere.

Dette skriver han på tross av at Tine valgte å prøve ut stoffet gradvis på flere og flere melkegårder fra 2023, uten at de enda har koblet bruken av Bovaer til dødsfall eller sykdom hos kyrene, ifølge Faktisk.no.

ler er skadelig for kyrene, slår det meg som verken hensynsløst eller tillitsbrytende av Tine å bruke det. Det er også opplyst at tilfellene av syke kyr i Danmark kan kobles til mengden raps i dyreføret, noe danske myndigheter hadde åpnet opp

fekt enn at det faktisk er metanreduserende og forhindrer forsterkning av drivhuseffekten.

På grunn av manglende faktaopplysninger blant forbrukere har Tine måttet stoppe utprøvingen av klimatiltak på gårdene sine. I

I stedet for å låse seg fast i et spørsmål om tillit eller ei, burde denne debatten ha utgangspunkt i forskningen og det vi faktisk vet

Det er altså snakk om en forsiktig utprøving av stoffet under kontrollerte forhold.

Når ingen forskning tyder på at stoffet har effekt på melken el-

for bruken av på alle melkegårder.

Selvfølgelig ville den ideelle metanhemmeren vært inngrepsfri for dyr, men enn så lenge viser ikke dette stoffet noen annen ef-

stedet for å låse seg fast i et spørsmål om tillit eller ei, burde denne debatten ha utgangspunkt i forskningen og det vi faktisk vet.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av 10-dawg

«HVORDAN ER LIVET FOR TIDEN?»: Sånn her.

Ukas sitat:

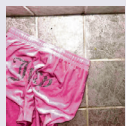
Det går til helvete til slutt. Det gjør alltid det

Knut Gjerse Olsen i Josimar

Anmelderredaktør: Julia Bueso
juliakbueso@gmail.com 482 46 820

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

B-boy Myhre – «Gurl, er du hypp på å være nørd?»
En kjent beat, men fortsatt fengende!

Bråtabrann – «Ingenting på far min»
Glem Tobias Steen, dette er ekte country!

Universitas advarer

Bausa – «Magnetic»
Uinspirerende og forglemmelig klesbutikk-musikk.

Søte og Rare – «Lilla lapper»
Sjelløs russemusikk med for lite humor til å la det passere.

Humorshow:

Revydronningene revolusjonerer humoren

Peak Performance beviser nok en gang at det ikke trengs *punchlines* for å lage jævlig bra humor.

Peak Performance 2

Hvem: Peak Performance
Hva: Humorshow
Hvor: Centralteatret
Når: 19.-21. februar

Når en vegg av humorkjendiser, alt fra A til D, møter deg i døra på Centralteatret, skjønner du at du er der det skjer. Etter Peak Performance sin debutforestilling i 2023, etterfulgt av to sesonger av sketsjeprogrammet Peak TV på NRK, har humorkollektivet blitt fast inventar i Humornorge. Forventningene er derfor høye når Eline Radharani Breitenstein (24), Signe Anker (24), Marie Guldteig (25), Helle Ryg Eia (25), Synneva Lindblad (24) og Anna Filippa Hjarne (24) inntar Storsalen med sitt andre sketsje-show, Peak Performance 2.

Helikopter som eneste rød tråd

Vi rekker så vidt å tenke at scenografien minner oss om opera og ballett, med blonder og brudeslør, før det begynner å summe lavt over hodene våre. En etter en flyr små fjernstyrte helikoptre over publikum, og kveldens *soon to be* rockestjerner viser seg fra hvert sitt hjørne på balkongen.

På en skjerm foran oss koordinerer de seks bittesmå jentene en operasjon, aka forestillingen, fra hver sin cockpit. Helikopteret skal vise seg å bli den eneste røde tråden gjennom de neste 1,5 timene.

I vanlig menneske-størrelse hopper skuespillerne ut på scenen i et sang- og dansenummer ala Spice Girls, som for alvor erklærer showet for åpnet.

Fra svensk snegle til Allah

Det merkes at det er revyjenter som står bak forestillingen. Vi blir servert sketsj inn og sketsj ut om alt fra tysk opera, Clear Blue-graviditetstesting på kav trøndersk og en monolog fremført av en svensk snegle. Det er ikke et kjedelig øyeblikk, overgangene er sømløse og vi vet aldri hva som venter bak neste sketsj.

I Russland møter vi en dramatisk og selvsentrert Åsne Seierstad, spilt av Eia. Hun blir overveldet av alt hun ser, uten å forstå språket. Eia spankulerer så nonsjant over scenegulvet at hvis det hadde vært VM i nonsjant, hadde hun vunnet.

I neste øyeblikk er vi i himmelriket der en død nonne møter Gud, som viser seg å være Allah... RIP.

Fem skalla rappere

Jentene er også helt rå til å danse og synge. Ett av flere høydepunkt er et storslått Hamilton-inspirert musikalnummer som handler om vår alles elskede, men ifølge Peak-jentene talentløse Lars Berrum. Med *bald cap* synger og rapper de om livet til Berrum og hvordan han mot alle odds kom seg til toppen. Ryktene sier at Berrum har sett showet, og at han lo...

Vi får også et gledelig gjensyn med teatertruppen fra Peak TV, en gjeng med snåle tenåringer som drømmer om å slå gjennom som skuespillere. De jobber som scenearbeidere og får fremføre fabelaktige Fantomet på operaen. Med saggetights og Tine-stafetten-t-skjorte tar de scenen med storm.

For oss som ikke er en del av Oslos skuespillermiljø, kan noen av sketsjene til tider virke interne og bransjete. På en måte er forestillingen et godt eksempel på hvordan skuespillermiljøet kan være lukka og selvopptatt, men det går likevel ikke på bekostning av kvaliteten på humoren.

FOTO: NOAH GYLVER

Forfriskende lite emo

I 2024 fortalte humorkollektivet til Universitas at det trengs en «feminisering av humorsjangeren». «Mens våre mannlige kolleger ofte skriver vitser med *punchlines*, vil vi lage humor på en måte som er mer typisk for kvinner», sa Eia i intervjuet. Det får humorkollektivet til med glans. Du trenger aldri å vente på én punchline: Det er kontinuerlig så morsomt at latterkulene sitter lett.

Hvor *stand up-show* av mannlige komikere den siste tiden har vært preget av vitser på egen bekostning og en personlig historie om depresjon eller flukt fra krig, er Peak-jentene frigjort fra det mørke bakteppet. Det er forfriskende.

Når vi forlater salen, er absurditet det ordet som spilles av i hodet. En absurditet akkurat på grensen til det forståelige, men som likevel gjør at man stadig blir overrasket. Det vil bli vanskelig å gjenfortelle slik at det gir mening tenker vi, men det er vel hele greia. Humor skal ikke alltid gi mening eller kunne forklares. Noen ganger er det bare jævlig gøy.

Ella Jørgenvåg Svendsen
og Ada Louise Andreassen
anmeldelser@universitas.no

Revy:

Formidabelt i Frokostkjelleren

En imponerende, koordinert og satirisk revy. Jusstudentene viser at de er blant de flinkeste i byen, også utenfor lesesalen.

Lex and the City

Hvem: Cabaret Intime
Hva: Jussrevyen
Hvor: Frokostkjelleren på Det juridiske fakultet
Når: uke 9

Jeg må innrømme at jeg ikke har den største erfaringen med revy. Det har vært et stort fenomen på skoler jeg ikke gikk på, og jeg vet ikke hva jeg kan forvente denne februarkvelden på Domus Juridica. På setet mitt ligger et hefte som beskriver hva jeg har i vente. Dekan Marianne Jenum Hotvedt skriver om *Sex and the City*, og hvordan denne revyen skal bruke Oslo som kulisse slik nevnte serie gjorde med New York.

Kongehuset, jobbsøknader og tornerose

En diva-karakter åpner ballet med å mimre tilbake til hvordan byen var i hennes glansdager. Hun setter i gang med *crowdwork* som på et standupshow, og jeg er glad jeg sitter bakerst. Etter dette følger et imponerende musikal-

nummer. Energisk koreografi som må ha krevd mange timers øving sitter. Referansene flyr av gårde om Marius Borg Høiby og jussrelaterte begreper jeg som utenforstående ikke forstår. Starten er god, og jeg føler jeg får det jeg kommer for: En satirisk og imponerende musikalisk seanse.

Tydeligvis skal jeg bare lene meg tilbake og innta sketsjene som kommer på løpende bånd, og ikke tenke på noe narrativ eller lineær historiefortelling. Kong Harald leser Morgenbladet og drar til Australia for å bli folkelig. Vinkjentene dreper folk. En jobbsøknadssketsj der flosklete overdrivelser blir tatt på kornet treffer bra: Jeg humrer når det å lage middag på sitt eget kjøkken skal listes opp som «eier av restaurant» på CVen.

Jusstudentene harselerer også med sine egne. I en sketsj kverulerer en jusstudent med en billettkontrollør ved å referere til menneskerettighetsparagrafer. Sketsjen treffer, og det er gøy at jusstudentene spøker med sin noe selvhøytidelige vesen.

I første akt er mitt personlige høydepunkt en Tornerose-sketsj. Tornerose klager over søvnscore, sover med munn-tape og kan ikke spise prinsens medbrakte mat siden hun har Carnivore-diett. Harselering med Mr. Pimp Lotion og hans likesinnede er populært, men Tornerose-vrien gjør parodien original.

Robin Hood, Mette Marit og Foxtrot

Etter 20 minutter med påfyll av øl er publikum klare for flere sketsjer. Andre akt er i gang, og her er høydepunktene igjen de mer satiriske innslagene. Robin Hood som avslører påskrytte rikinger og Mette Marit-Lille Marius sangnummer er blant høydepunktene. Videre følger blant annet Tinder-sketsj og Foxtrot-vitsing. Mange av sketsjene er konvensjonelle, men godt skuespill og morsom timing gjør at det meste blir fornøyet. Manuset tør å tulle med dagsaktuelle nyheter og trender. Det er sjeldent veldig kontroversielt, men revyen tilbyr unike vinklinger på klassiske vitser. Gjennom sømløse sceneskifter spiller bandet kjente pop-slagere. Noen av numrene, som en tretti sekunders fremføring av «Om» av Niklas Strömstedt, er litt vanskelig å forstå relevansen av. Kanskje skuespillerne bare vil vise frem sine flotte sangstemmer? Det går i så fall fint. Jeg sier aldri nei takk til svenske klassikere.

Når jeg reiser meg opp fra å gå, er det intuitivt vanskelig å si noe overordnet om det jeg nettopp så. 26 numre som ikke har noe med hverandre å gjøre er sett, og tiden har flydd av gårde. Til tross for manglende sammenligningsgrunnlag fra tidligere revyer fra Cabaret Intime, er jeg enormt imponert. Min første smakebit av revy-sjangeren på mange år ga mersmak.

Ingemar Stirling Gundersen
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Ta det på alvor

Hvem: Laxe studenter Hva: Vårtegn Hvorfor: Eksamen nærmer seg

Denne helgen så jeg mine første vårtegn. Det var fugler og sol og snøen har trukket seg litt vekk. Men vår betyr eksamen, og det er nå man må sette inn støtet, hvis ikke blir det helt jævlig. Selv om den første utepilsen er deilig, er den enda diggere når man har klart å huke av noen punkter på leselisten. Struktur og disiplin er ikke beinbrudd, det er krykkene som hjelper deg å gå. Så vær glad for at vinterdepresjonen snart forsvinner, men pass på å ikke bli for løssluppen!

Alvin Eikemo, baksideredaktør i Universitas

Ukas advarsel

Hvem: Høyskuldrede studenter
Hva: Vårtegn Hvorfor: Solen kommer

Ikke vær så jævlig stresset

Nå som vinteren sakte begynner å lette på trykket er det også tid for perspektiv. Det aller siste du må gjøre er å legge på eget trykk – hva er poenget med solen om du går rundt og drar på stress, angst og aggresjon? Når den ene dagen med lesing uteblir fordi du er bakfull, eller trøtt eller distraheret, er det helt greit, det er faktisk litt kult! Du får vende om på den dagen med fire pils og frosenpizza! Se på en hund, lytt på fuglene og få litt sol i trynet. Ikke la streberne pushe sine komplekser når du skal nyte den første blomsten i krattet, og for guds skyld, ikke stress mer nå!

Alvin Eikemo, baksideredaktør i Universitas

Album:

Selvironisk dansemusikk

Gustav1000 har kommet med en spennende blanding av techno og slampoesi. Men dette hører jeg aller helst på høyttaler og med masse dansende mennesker rundt meg.

Lørdagsgutt

Hvem: Gustav1000
Hva: Album
Sjanger: Techno/rap

Lørdagsgutt er Gustav1000 sitt første album, etter en rekke fengende singler. Noen nevneverdige er «SEXYFULL», «TA TLF PLS» og «CUMHEAVEN». Gustav1000 kombinerer techno og slampoesi. Med dette som salgsreplik kan man frykte et litt kleint og pretensiøst prosjekt, siden begge sjangre fort kan bli pretensiose i seg selv. Heldigvis klarer artisten å gi oss det motsatte.

En velkjent lørdagsreise

Jeg hører albumet gjennom fra start, en lørdagskveld før jeg skal ut. På introscoret snakker en kvinne amerikansk-engelsk og tingene hun sier får meg til å le. «You are such a wreck, you were unbearable yesterday» synger autotunen og minner meg om egne fylleangst-tanker jeg har våknet opp med før.

På neste låt, «MR. PARTYMAN», blir vi introdusert for den toneangivende *beaten* som preger albumet. Gustav rapper, slampoesier (?), godt over *beaten* og en roligere og tungt autotunet stemme synger refrenget og hooket. Sangen tar oss med på en velkjent lørdagsreise hvor man føler at alle andre er der det skjer bortsett fra deg. Gustav1000 synger rastløst om behovet for en evigvarende kveld som ender opp i et selvpåført kaos, hvor man maser på andre festlover for at de skal fikse innpass et «kulere» sted. Sangene «MATERIAL BOY» og «SLIPP MEG INN» tar oss videre inn i følelsen av å i det hele tatt bare være desperat på byen.

Akkurat idet jeg tenker at intensiteten begynner å bli litt slitsom i lengden, kommer den roligere sangen «HJEMME 00:01» hvor Gustav beskriver følelsen av å være utrygg på en annen som er ute uten deg. I «INGEN ANDRE SIN» tar *beaten* seg opp igjen, men tar med seg følsomheten fra forrige sang med en beruset kjærlighetserklæring. Beatsene er nostalgiske og minner om tidlig 2000-tallet, og jeg tenker at Basshunter gikk, så Gustav1000 kunne løpe.

Utsolgt på Parkteateret

I sangen «VERDENS UNDERGANG» er det mye som skjer på en gang. Det gir meg en mistanke om at albumet kanskje gjør seg enda bedre live enn det egentlig gjør på en høyttaler hjemme. Albumet står for musikken på mitt enmanns-vors. «CRAZY RAVEJENTE» får meg opp i gir, og gjør at denne lørdagsjenta gleder seg til å dra ut. Jeg skal nemlig se Gustav1000 på et utsolgt Parkteateret i kveld.

På Parkteateret viser det seg at Gustav1000

FOTO: JACOB NASSERI

egentlig er 2 personer, som er én mer enn jeg først trodde. På scenen har Gustav Lie Gundersen av Gustav1000 med seg Ulvar Gansum, og det er han som synger på nesten alle refrengene og hooksene. Han er flink, kanskje litt stivere på scenen enn Gustav, men sammen utgjør de et bra par.

Det er masser av strobelys på scenen, publikum er i ekstase, alle synger og danser med, men jeg er lyssensitiv. Jeg innser at det å si man er lyssensitiv på en techno-konsert gjør at det høres ut som jeg har tatt drugs. Det har jeg ikke, men jeg skulle gjerne hatt på meg mørke sporty solbriller sånn som alle andrerundt meg. Dette er Gustav1000 sin *trademark look*.

Jeg hadde forventet en sal fullere av skrikende unge damer, men publikum er overraskende variert og mannlig. De to solbrillekledde artistene på scenen løper rundt i singleter og spiller en blanding av sanger fra albumet og «gamle» slagere, som «TA TLF PLS» og «SHADES». Jeg blir overrasket over hvor mange av sangene publikum synes å kunne utenatt. Om man ikke har rukket å pugge tekstene, så vises de lurt

nok som grafikk på skjermen bak duoen. Dette gjør det lettere å bli med på allsangen, men også å få med seg hans slampoetiske ordspill.

Er det fortsatt noe stemning her?

Publikum hopper, danser og synger med, og Gustav1000 er som en høykulturell Staysman, tenker jeg mens jeg står der. Eller Charli XCX hvis hun var en skalla norsk mann. Gustav1000 er vel egentlig uten likemenn, så for å få en knagg å henge ham på så ender jeg opp med å sammenligne han med så mange. Han blander på magisk vis en til tider stiv dansekultur med en selvioni alle rundt kan kjenne seg igjen i.

De tretten sangene i albumet tar deg gjennom en lørdagskveld vi alle kan ha opplevd selv, eller følelser man har gjenfortalt i en søndags-debrief. Gustav1000 (+1) lager bedre stemning enn jeg har vært vitne til på lenge. Sangen og latteren sitter løst, noe som gjør albumet til en opplevelse man helst vil dele live med andre.

Marte Bakke
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 10 & 11

7/3 Husittenes uavhengighetsfestival

Studenterhuset i Schultz' gate 29 er sagnomsust studenthjem tuftet på selvstyre og dugnadsånd, og beboerne kaller seg stolt for *husitter*. I fjor vår skrev Universitas om husittenes ønske om å kjøpe studenterhuset fra SiO, og drive det på egne premisser. Dette er også anledningen til å holde en uavhengighetsfestival. 7. mars fylles Schultz' gate med musikk fra proffe amatørband, *line dance*, folkedans, lynsjakk- og bordtennisturnering, rave i kjelleren, suppe og kaker. Inngang koster 100kr, og går til inntekt for økt selvstyre på studenterhuset.

Hvor: Schultz' gate 29
Når: Lørdag 7. mars, dørene åpner kl 18

8/3 8. mars-markering med Fett

Til helga er det kvinnedagen, og hvilken bedre måte å markere kampdagen på enn med det feministiske tidsskriftet Fett? Fett inviterer til Angst Bar for lanseringen av den nyeste utgaven av Fett med tema «Reiser». I tillegg blir det appeller, politikk og litterære innslag. På programmet er blant annet Adama Janlo, Nina Bahar, Elida Karo, Renate Mayallila og sjefredaktør i Fett Anne Bitsch med flere! Etter det blir det åpen mikrofon hvor publikum kan dele det de har på hjertet.

Hvor: Angst Bar
Når: Søndag 8. mars, kl 18-20

13 & 14/3 Heksefest på Vega

Få ting er så betimelig i 2026 som Heksefest til ære for hekssas posisjon: historisk, politisk og populærkulturelt. De siste årene har heksa fått en tilbakekomst i kulturlivet – symbolsk og estetisk. Hva er det som er så appellerende ved heksefiguren? Det skal utforskes over to dager fullpakket av foredrag, samtaler, filmvisninger og musikalske innslag!

Hvor: Vega Scene
Når: 13. & 14. mars

Seriøse Kutt

I ukas utgave står det skrevet om gjenopplivingen av «tullestudie»-debatten, og at Unge Høyre vil kutte støtte til enkelte studier. Ad notam har pratet med én student som tar nyhetene tungt.

– Jeg er stresset, utstyret vi trenger til studiet er ikke billig.

Det sier Fanny Flust. Hun studerer et av studiene som vurderes for kutt.

– Jeg blir så provosert av disse politikerne som snakker ned yrket vårt. Ja det er kanskje morsomt, men det er ikke tull å gå på klovne-linjen.

Midlene som bevilges til studiet, vil ifølge det nye forslaget bli halvert, det skaper usikkerhet.

– Vet du hvor mye en ordentlig klovnenese koster? Ikke en sånn billig fra en

kostymebutikk, men en av profesjonell standard? Tusenvis, og det har jeg ikke råd til. For ikke å snakke om blomster som spruter vann eller enhjulssykler. EN-HJULSSYKLER!

– Hva mener du burde være annerledes med forslaget?

–Vi må få mer penger, ikke mindre. Det virker oppriktig talt som at Unge Høyre ikke bryr seg om klovne-yrket, noe som gjør det enda mer absurd, de har jo selv hatt en klovn som leder de siste seks årene.

Vi nikker og gir den gråtkvalte Flust et lommestørkle. Hun tar i mot og snyter seg, men ut av nesen kommer en lang strimmel fargede lommestørkler.

Av St. Hans og Ad-Qaeda

Ukas studentvin

FRUKTJUICE: En pet nat som både ser ut og smaker som det man forestiller seg at en pet nat skal være. Den er sødmefull og litt sylrig, og smaker som perlende fruktjuice. Vinen har toner av aprikos, fersken og sitrus. Perlene forsvinner nokså fort i glasset, og i takt med dette forsvinner litt av entusiasmen i panelet. Plutselig smaker den litt som juice med en smeltet isbit oppi. Det er likevel en deilig vin å nyte i solen som skinner inn gjennom vinduene på kontoret – og vi drømmer oss bort til en varmere vårdag på verandaen. Det er ingen tvil om at denne er god, det er alle enige om i panelet. Det er derimot litt ue-nighet når det kommer til hvor mye flasken er verdt å betale for. Har man en venn som elsker pet nat, så er dette et godt gavetips – og kanskje den til og med kan overbevise en skeptiker.

Vin-vurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Gatto Brio Pet Nat
Pris: 249,90 kroner
Land: Italia, Marche
Alkohol: 12,00 prosent

Gyri Hoiset, vinanmelder i Universitas

Tradwife-kamp er kvinnekamp

8. mars nærmer seg med skritt og det er spenning rundt hvilke paroler vi får se i år. Toget skal jo inkludere diverse grupper, men finnes det rom for Tradwives? Ulempen er gjerne at hjemmевærende koner må nettopp det: bli hjemme. Det finnes likevel løsninger for hvordan Tradwives kan representeres i toget. Vi har tatt en prat med Likestillingssenteret for å høre hvilke løsninger det kan være!

– Likestillingssenteret

– Hei! Jeg heter Astrid og jeg er litt nysgjerrig på kvinnedagen! Jeg vil gjerne feire, men er travelt opptatt med husarbeid, barnepass og matlaging. Derfor må jeg holde meg hjemme. Finnes det alternative opplegg?

– Ehhhhh, hjemmeopplegg vet jeg ikke. Hvor bor du?

– Ullevål. Men kan jeg bli med via Instagram live?

– Jeg vet ikke om digitalt opplegg, men kan høre med kollegene mine. Om jeg var deg da, så kan du invitere noen hjem eller lese en feministisk bok? Hvis du må være hjemme og gjøre pliktene dine, på en måte? *nervøs latter*

– Ja skjønner! Jeg har også tenkt at jeg kunne laget en reel, i anledning kvinnedagen, der jeg forteller om kvinneoppgaver? Jeg er ganske god til å lære bort oppvask for hånd, middagslaging, osv. Tror du folk

hadde vært gira på det?

– Det vet jeg ingenting om.

– Neivel... Jeg har også en kjæreste som har sagt at han kan gå under egen parole for å representere meg, han skal ikke så mye annet den dagen. Deler de ut paroler eller hvordan fungerer det?

– Eh, i Oslo er det et parolemøte som bestemmer parolene de skal bruke. Men kan jeg foreslå at kjæresten din blir hjemme og passer barna mens du går i toget?

– Hmm, vi har en litt mer tradisjonell rollefordeling skjønner du, så det hadde vært unaturlig.

– Ja, det forstår og respekterer jeg.

– Takk. Blir det noe lett servering etter toget? Det er jo et stykke å gå... Hvis ikke må jeg lage niste til kjæresten min.

– Jeg vet ikke, har ikke gått i Oslo. Noen går på kafé etterpå. Det finnes også flere arrangementer

både før og etter toget.

– Jaha, så jeg trenger ikke lage matpakke? Han tåler ikke gluten så godt, så jeg er litt nervøs for at han blir sulten.

– Ja, du kan jo det for sikkerhets skyld?

– Jeg tenker at jeg lager niste for å være sikker. Men du – er virkelig alle kvinner invitert? Er det ikke litt frekt å invitere alle når man vet at ikke alle vil ha mulighet til å komme i toget, det virker litt som å gni det inn...

– Det er vel de som har lyst til å kjempe for de sakene de tror på som kommer, alle er invitert, men vi regner ikke med at alle kommer. Det er ikke ekskluderende.

– Aha! Vil du vurdere din stilling som likestiller?

– Hva mener du? Jeg prøver å være en inkluderende likestiller, ja.

– Jeg føler meg ikke særlig likestilt... Uansett – Vi snållast!

KVISS-CORBIN

1. Rob Jetten ble 23. februar den yngste statsministeren i sitt land, men hvilket land er det?
2. Ayatollah Khamenei ble nylig drept, men hva het hans forgjenger?
3. Hva kalles rettsforholdene mellom selvstendige stater?
4. Hvilken fransk revolusjonær leder kronet seg selv til keiser i 1804?
5. Hvilken hendelse i 1789 markerte starten på den franske revolusjonen?
6. Hvilket tragiske drama av Shakespeare begynner med hekser på en øde hei og kalles blant skuespillere for "the Scottish Play"?
7. Hvilken roman har Winston Smith i sentrum av begivenhetene?
8. Og når ble filmatiseringen av romanen, med John Hurt og Richard Burton i sentrale rol-

ler, utgitt?

9. En ny Jim Jarmusch-film kommer snart på kino, men hva heter den?
10. Hva heter musikkgruppen som primært hadde sitt virke på 1960-tallet, bestod av Michelle Phillips, "Mama" Cass Elliott, John Phillips og Denny Doherty?
11. Hvem vant årets Melodi Grand Prix?
12. Hva kalles reaksjonen der en tung atomkjerne spaltes i to lettere kjerner?
13. Hvilken celleprosess deler én celle i to genetisk identiske datterceller?
14. Hvilken etisk teori sier at handlingers moralske verdi bestemmes av deres konsekvenser?
15. Hvilken tysk filosof utviklet begrepet «vilje til makt»?
16. Hva er den tredje vinkelen i en trekant hvis

to vinkler er 50° og 60°?

17. Hva er den neste Fibonacci-tall etter 8?
18. Hvilket årstall er det snakk om? Den første Apple Macintosh blir lagt ut for salg, OL avholdes i Los Angeles, Vinmonopolet vedtar å holde stengt på lørdager, Arne Treholt blir arrestert og anklaget for spionasje, Kim Jong-un blir født og den sovjetiske lederen Jurij Andropov dør.
19. Maccabi Tel Avivs norske hovedtrener forlater nå Israel. Hva heter han?
20. To fotballspillere tilknyttet en norsk klubb er siktet for kampfiksing, men hvilken klubb er det snakk om?

av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratisspassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Nederland 2. Ayatollah Khomeini 3. Folkereetten 4. Napoleon Bonaparte 5. Stormingen av Bastillen 6. Macbeth 7. 1984 8. 1984 9. Father Mother Sister Brother 10. The Mamas and the Papas 11. Jonas Low 12. Fjøsionssreaksjon 13. Mitose 14. Ulltitanisme 15. Friedrich Nietzsche 16. 70° 17. 13 18. 1984 19. Ronny Della 20. KRFUM Oslo

Rebus

HINT: Dobbel merkedag på søndag. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Sturla tok gull i ærlighet» Det klarte Patologenes favoritter, Kristin, grandmastermoe og Tore B.